

Kansallinen senioriliitto ry

XXVIII varsinainen
LIITTOKOKOUS
OHEISOHJELMINEEN

Savonlinna 6.–8.6.2023

Savonlinna

**SAVONLINNAN KAUPUNKI TOIVOTTA
KANSALLISET SENIORIT LÄMPIMÄSTI
TERVETULLEKSI SAVONLINNAAN**

Sisällysluettelo

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	4
TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS	5
KOKOUSAIKATAULUT	6
LIITTOKOKOUKSEN ESITYSLISTA	7
<hr/>	
TYÖ- JA MENETTELYTAPAJÄRJESTYS	8
<hr/>	
VALTUUSTON SELONTEKO	12
<hr/>	
TOIMINNAN JA TALOUDEN SUUNTAVIIVAT: 2023 – 2026	
Elämäniloa ja voimaa senioritoiminnasta	16
I Ainutlaatuinen senioriliitto: puolueisiin kuulumaton valtakunnallinen yhteistoiminta- ja edunvalvontajärjestö	17
II Liittokokouskauden teema: Elämäniloa ja voimaa	18
III Toimintaympäristön vaikutukset senioritoiminnassa	19
IV Senioriliiton toiminnan suuntaviivat 2023 – 2026	22
<hr/>	
SÄÄNNÖT	30
Liiton säännöt	30
Piirin mallisäännöt	37
Paikallisyhdistyksen mallisäännöt, kaksi kokousta	42
Paikallisyhdistyksen mallisäännöt, yksi kokous	47
<hr/>	
ALOITTEET	52
<hr/>	
YHTEYSTIEDOT	55
<hr/>	
YHTEISTYÖKUMPPANIT	56
<hr/>	
VIRSI JA MAAMME-LAULU	58

Hyvä liittokokousväki

Kansallisen senioriliiton hallituksen puolesta toivotan teidät tervetulleiksi 28. liittokokouksemme Savonlinnassa 7.–8.6.2023. Vihdoinkin, kuuden vuoden tauon jälkeen voimme kokoontua paikan päälle liittokokoukseen. Etelä-Savon kansalliset seniorit ovat tehneet valtavan työn liittokokouksen hyväksi joutuessaan valmistelemaan kokousta kolme kertaa. Meistä luvataan pitää hyvää huolta. Hienot oheistapahtumat ja kokouksemme antavat meidän liittokokousperinteeseemme varmasti mieliinpainuvan jatkon.

Viimeksi Helsingin etäliittokokouksessamme päätimme kauden teemaksi Rohkeasti tulevaisuuteen. Emme aavistaneet, mitä kaikkea yllättävää tulevaisuus toi tullessaan. Korona, Venäjän hyökkäys Ukrainaan, Suomen Nato-jäsenyys, inflaatio ja pelot sähköpula ja muut uhkakuvat muuttivat toimintaympäristöämme. Elämäkokemuksella ja rohkeudella selvisimme liittona hyvin eteenpäin, kehitimme toimintaamme ja tällä hetkellä jäsenmäärämme on kasvussa.

Nyt siirrymme teemasta toiseen ja ehdotamme teemaksi ”Elämäniloa ja voimaa”. Järjestömme toiminta antaa kaikille senioreille iloa ja voimaa. Liittomme yhteistä voimaa käytämme edunvalvonnassa hyväksi. Teemme yhteiskunnallisesti erittäin merkittävää vapaaehtoistyötä. Sen merkitys pitää näkyä myös toimintamme yhteiskunnallisessa tuessa. Merkityksen vahvistaminen ja ikäihmisten arvostuksen nostaminen ovat tärkeitä tavoitteitamme alkavalla kaudella.

Hallituksen ja omasta puolestani kiitän hyvää yhteistyöstä ja tuesta. Toivotan työnsä aloittaville kauden 2023–2026 luottamushenkilöille innostusta ja aktiivista tekemisen iloa Suomen kiinnostavimman senioritoimijan ja sen jäsenistön parhaaksi.

Kiitos kaikille kokouksen järjestelyyn osallistuneille sekä liitossa että Etelä-Savon piirissä. Toivotan kaikille antoisaa kokousta ja mieliinpainuvaa yhteistä tapaamista!

Anneli Taina
liiton puheenjohtaja

Kansallisen senioriliiton liittokokoukselle tervehdys

Elämme haastavia aikoja maailmanpolitiikan kannalta.
Toivon pienen kansamme pysyvän rohkeana ja järkeväenä.

Elämme myös uuden hallituksen muodostamisen aikaa.
Alku on otettu hyvin ja maltillisesti, ja toivotan omasta puolestani tällekin matkalle suurta viisautta.

Hyvää kevättä, ja ollaan luottavaisin mielin!

Elsi Hetemäki
liiton kunniapuheenjohtaja

Hyvä Savonlinnan liittokokouksen osallistuja

Lämpimästi tervetuloa liittokokoustapahtumaan tapaamaan senioreita eri puolilta Suomea! On hienoa päästä pitämään yhteistä tapahtumaa fyysisenä kokoontumisena, jossa ison osan tunnelmasta luovat ne hetket ja keskustelut, jotka tapahtuvat virallisen kokouksen ulkopuolella.

Liittokokoukset ovat järjestödemokratian merkittävin ilmentymä. Kokouksen päätöksissä jäsenen ääni ja tahto toteutuvat. Savonlinnan liittokokouksessa tehdään tärkeitä päätöksiä liiton säännöistä sekä piirien ja paikallisyhdistysten mallisäännöistä ja valitaan uudet johtajat avoimena oleviin tehtäviin. On hienoa, että ehdokkaita on useampia ja valinnoista voidaan käydä vaali.

Merkittävä muutos aikaisempaan on, että sääntöehdotuksen tullessa hyväksytyksi liittovaltuusto pääsee järjestäytymään välittömästi liittokokouksen jälkeen. Kun hallitus saadaan valittua, se pääsee käynnistämään työnsä välittömästi, eikä päällekkäisiä rakenteita jää elämään.

Kokouksessa päätetään myös liiton toiminnan ja talouden suuntaviivoista alkavalle kolmivuotiskaudelle. Suuntaviivat-asiakirja on pyritty laatimaan siten, että se toimii strategisena asiakirjana niin liittovaltuustolle kuin -hallitukselle, ja vuosittainen toiminnan ja talouden suunnittelu on helppo rakentaa sen pohjalle.

Pohjoissavolaisena on mukavaa vieraila Etelä-Savossa, jossa kaikista pidetään aina Hyvveen huolta. Suuri kiitos kaikille kokousjärjestelyissä mukana olleille talkoolaisille työstä, joka ehdittiin kertaalleen kolme vuotta sitten suunnitella, mutta jonka toteutusta saimme odottaa. Mutta kuten vanha sanonta kuuluu, ”Hyvää kannattaa odottaa”. Niin tälläkin kertaa.

Viihdyttäviä ja virkistäviä liittokokouspäiviä meille kaikille!

Maarit Kuikka
Toiminnanjohtaja

Kokousaikataulut

TIISTAI 6.6. OHEISOHJELMAPÄIVÄ

klo 09.00	ilmoittautuminen kokoukseen avautuu Spa Casinon aulassa
klo 10.00	näytteilleasettajat avaavat pöytänsä Wanhalla Casinolla
klo 10.00–16.00	Seniори Patina Golf -kilpailut Kerimäki Golfissa
klo 11.00–13.00	lounas
klo 14.00–16.00	Kurkistus oopperan maailmaan Olavinlinnassa
klo 16.00–17.30	Leppoisa risteily höyrylaivalla Saimaan aalloilla
klo 14.00–15.00	päiväkahvi
klo 18.00	ilmoittautuminen kokoukseen sulkeutuu
klo 18.00	näytteilleasettajat sulkevat
klo 19.00–22.00	Seniorit linnassa – Iltä Olavinlinnassa, piirin juhla

KESKIVIIKKO 7.6. KOKOUPÄIVÄ

klo 08.00	näytteilleasettajat avaavat pöytänsä Wanhalla Casinolla
klo 09.00	liittokokoukseen ilmoittautuminen alkaa Spa Casinon aulassa
klo 10.00	opastettu museokierros Riihisaarella
klo 10.00	Mölkkyä savolaisin säännöin, ulkona Sulosaarella
klo 11.00–13.00	lounas
klo 12.55	Liittokokoussalin ovet sulkeutuvat avajaisten ajaksi
klo 13.00	Liittokokous avataan Savonlinna-salissa
klo 14.00–15.00	päiväkahvi (kokousväki klo 14.30)
klo 14.00	Linnunpönttökierros Onnellisten saarella
klo 17.30	liittokokous ja kokoukseen ilmoittautuminen keskeytetään
klo 18.00	näytteilleasettajat sulkevat pöydät
klo 19.00	Senioriliiton Iltajuhla (konsertti ja illallinen)

TORSTAI 8.6. KOKOUPÄIVÄ

klo 08.30	näytteilleasettajat avaavat pöytänsä
klo 09.00	ilmoittautuminen aukeaa
klo 09.00	aamuhartaus
klo 09.15	liittokokous jatkuu
klo 12.00	liittokokous päättyy, maamme-laulu
klo 12.30	lounas
klo 13.00	valtuuston vaalitoimikunnan kokous
klo 13.30	uuden valtuuston järjestäytymiskokous
klo 14.30	iltapäiväkahvit valtuustolle

Liittokokouksen esityslista

XXVIII varsinainen liittokokous

Aika: 7.6.2023 klo 13.00 –

Paikka: Savonlinnasali, Kylpylaitoksentie 4, 57130 Savonlinna

Kokouksen asiat:

1.	Liittokokouksen avaus
2.	Valitaan kokouksen puheenjohtajat, sihteerit, pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat
3.	Todetaan kokouksen osanottajat sekä laillisuus ja päätösvaltaisuus
4.	Vahvistetaan kokouksen esityslista ja työ- ja menettelytapajärjestys 4.1. Vahvistetaan kokouksen esityslista 4.2. Vahvistetaan hallituksen esitys kokouksen työ- ja menettelytapajärjestykseksi
5.	Asetetaan kokouksessa käsiteltäviä asioita varten tarpeelliset toimikunnat
6.	Käsitellään valtuuston selonteko liiton toiminnasta ja taloudesta kuluneelta liittokokouskaudelta
7.	Määritellään tulevan toiminnan ja talouden suuntaviivat seuraavaksi liittokokouskaudeksi
8.	Päätetään Kansallisen senioriliiton sääntöjen muuttamisesta
9.	Päätetään ennakolta tarkastettujen sääntöjen muutosten noudattamisesta
10.	Päätetään Kansallisten senioripiirien mallisääntöjen muuttamisesta
11.	Päätetään Kansallisten senioriyhdistysten mallisääntöjen muuttamisesta, kaksi kokousta
12.	Päätetään Kansallisten senioriyhdistysten mallisäännöistä, yksi kokous
13.	Käsitellään liittokokoukselle jätetyt aloitteet
14.	Käsitellään huomionosoitukset
15.	Valitaan liiton puheenjohtaja
16.	Valitaan valtuuston puheenjohtaja
17.	Valitaan liiton kaksi varapuheenjohtajaa
18.	Valitaan valtuuston jäsenet (32) ja varajäsenet (32)
19.	Kokouksen päättäminen

Maamme-laulu

Hallituksen esitys

Kansallisen senioriliitto ry:n sääntömääräisen liittokokouksen 7.–8.6.2023

Työ- ja menettelytapajärjestykseksi

1. Soveltamisala

Kansallinen senioriliitto ry:n sääntömääräisessä liittokokouksessa noudatetaan tätä työ- ja menettelytapajärjestystä, mikäli liiton säännöissä ei toisin määrätä. Tämän työ- ja menettelytapajärjestyksen tulkinnasta päättää liittokokouksen puheenjohtaja.

2. Kokouksen avaus ja puheenjohtajat

Liittokokouksen avaa liiton puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan jompikumpi liiton varapuheenjohtajista. Avaaja johtaa puhetta, kunnes kokoukselle on valittu puheenjohtajisto. Puheenjohtajistoon kuuluu kaksi puheenjohtajaa.

3. Sihteerit, ääntenlaskijat ja pöytäkirjan tarkastajat

Liittokokous valitsee itselleen tarpeellisen määrän sihteereitä ja ääntenlaskijoita, joiden keskuudesta nimetään sihteeristön esimies ja ääntenlaskijoiden vanhin (puheenjohtaja). Liittokokous valitsee keskuudestaan kaksi (2) pöytäkirjan tarkastajaa ja heille varahenkilöt.

4. Valtakirjojen tarkastus

Jäsenyhdistysten viralliset liittokokousedustajat lähettävät valtakirjansa etukäteen liiton toimistoon 22.5.23 klo 16.00. mennessä. Liiton toimiston henkilökunta tarkastaa valtakirjat.

Äänivaltainen kokousedustaja voi siirtää äänivallan varaedustajalleen kerran ennen kokousta 7.6.23 klo 12.00 mennessä, jos tämän nimi on mainittuna edustajan valtakirjassa. Kokouksen aikana äänivaltaa ei voi siirtää. Siirrosta on ilmoitettava kokouksen puheenjohtajalle.

5. Kokousaineisto

Liittokokouksen osanottajat saavat kokouspaikalla ilmoittautuessaan osanottajamerkin, joka on pidettävä näkyvillä koko ajan kokouspaikalla ja sen läheisyydessä oleskeltaessa.

Äänivaltaiset kokousedustajat saavat etukäteen kokousasiakirjat haluamallaan tavalla. Kokouspaikalla ilmoittautuessa jaetaan muu tarvittava kokousmateriaali, kuten äänestysliput ja puheenvuoropyynnöt. Äänestyslinkit toimitetaan sähköisesti. Kadotettujen äänestyslippujen ja -linkkien tilalle ei anneta uusia.

6. Kokoukselle asetettavat toimikunnat

Liittokokoukselle asetetaan

- 1 vaalitoimikunta, johon valitaan yksi edustaja kustakin piiristä. Nimetyn tulee olla virallinen kokousedustaja. Toimikunnan tehtävänä on valmistella esityslistan kohdissa 14, 15 ja 16 toimeenpantavat vaalit.
- 2 menettelytapatoimikunta, jonka muodostaa liiton hallituksen työvaliokunta. Toimikunnan tehtävänä on käsitellä tarvittaessa tehdyt muutosesitykset kokouksen asiakirjoihin ja liittokokousaloitteisiin, sekä antaa esityksiin vastauksena liittohallituksen kanta.

7. Asioiden käsittelyjärjestys

Kokouksen päätösasiakirjojen käsittelyssä noudatetaan lyhyttä käsittelyjärjestystä. Käsittelyvaiheet ovat:

1. esittely
2. yleiskeskustelu
3. yksityiskohtainen käsittely
4. päätöksen tekeminen

Muutosehdotukset käsittelyn pohjana olevaan ehdotukseen on tehtävä yksityiskohtaisessa käsittelyssä. Kaikki muutosehdotukset käsittelyn pohjana oleviin esityksiin on jätettävä kokouksen sihteeristölle myös kirjallisesti ennen asiakohdan yleiskeskustelun avaamista. Ehdotus asian palauttamisesta, pöydällepanosta tai hylkäämisestä tulee tehdä yleiskeskustelussa.

8. Ponnat

Liittokokous voi päätöksen tekemisen yhteydessä hyväksyä käsiteltävään asiaan olennaisesti liittyvän ponnin, joka hyväksytyksi tullessaan on liittokokouksen toivomus liiton hallitukselle. Esitykset ponsiksi on tehtävä yleiskeskustelussa. Kaikki ponsiehdotukset on jätettävä kokouksen sihteeristölle myös kirjallisesti.

9. Puheenvuoropyynnöt

Liittokokouksessa voidaan asiaa käsiteltäessä käyttää seuraavanlaisia puheenvuoroja:

- esittelypuheenvuoro
- keskustelupuheenvuoro
- kannatuspuheenvuoro
- repliikkipuheenvuoro
- työjärjestyspuheenvuoro
(annetaan välittömästi pyydettyäessä).

Päätöksen tekemisen jälkeen voidaan käyttää puheenvuoroja

- eriävän mielipiteen tai
- vastalauseen

merkitsemiseksi pöytäkirjaan.

Puheenvuoropyynnöt on jätettävä kokouksen sihteeristölle kirjallisina äänivaltaisille kokousedustajille jaettuina lipukkeita käyttäen. Puheenvuoron pyytäjän on merkittävä pyyntöön, mitä esityslistan kohtaa puheenvuoropyyntö koskee sekä koskeeko pyyntö yleiskeskustelua, yksityiskohtaista käsittelyä, tehtyä päätöstä vai kannatuspuheenvuoroa. Mikäli puheenvuoropyyntö liittyy aloitteisiin tai kannanottoihin, pyynnössä on mainittava aloitteen tai kannanoton numero.

Esityslistan mukaisia esityksiä lukuun ottamatta puheenvuorot rajoitetaan kahden (2) minuutin pituisiksi.

Kaikki puheenvuorot on käytettävä puhujakorokkeelta, paitsi lyhyet kannatuspuheenvuorot ja muut alle kaksi minuuttia kestävät puheenvuorot.

Puheenvuoron tulee pitäytyä käsiteltävänä olevaan asiaan. Puheenjohtaja voi keskeyttää puheenvuoron, joka ei koske asiaa tai joka ylittää sallitun enimmäispituuden.

Repliikkipuheenvuoroja, ohi puheenvuorojen pyytämisenjärjestyksen, myönnetään vain hallituksen jäsenille, valtuuston puheenjohtajalle, käsiteltävänä olevan asian esittelijälle, liiton virkailijoille sekä henkilölle, joka haluaa oikaista itseensä tai edustamaansa yhteisöön kohdistuneen väitteen.

Kokous voi puheenjohtajan esityksestä rajoittaa keskustelua siten, että loput kyseisessä asiakohdassa käytettävät puheenvuorot on pyydettyä viimeistään seuraavan puheenvuoron kuluessa. Keskustelun rajoittamisen jälkeenkin on myönnettävä puheenvuorot, jotka koskevat sen jälkeen tehtyjen ehdotusten kannattamista.

10. Äänestykset

Jos asiasta on äänestettävä, ratkaisee puheenjohtaja, toimitetaanko koeäänestys. Jos toimitettu koeäänestys on antanut kiistattoman tuloksen, voi kokous ratkaista asian sen mukaan. Muussa tapauksessa toimitetaan varsinainen äänestys.

Varsinainen äänestys suoritetaan avoimena. Vaali toteutetaan teknistä apuvälinettä käyttäen.

Liiton sääntöjen mukaan ”Asiaäänestyksissä ratkaisee ehdoton enemmistö. Vaaleissa käytetään enemmistövaalitapaa. Äänten mennessä tasan kokouksen puheenjohtajan kanta ratkaisee, paitsi vaaleissa arpa.”

Jos vaalissa on valittavana vain yksi, voi liittokokous päättää noudatettavaksi kaksivaiheista äänestystä. Jos tällöin ensimmäisessä äänestyksessä joku saa enemmän kuin puolet annetuista äänistä, on hänet valittu. Muussa tapauksessa toimitetaan uusi äänestys niiden kahden henkilön välillä, jotka ensimmäisessä äänestyksessä ovat saaneet suurimmat äänimäärät.

Jos vaalissa on valittavana useampi kuin yksi, liittokokouksessa valituiksi tulevat ne kaksi henkilöä, jotka ovat saaneet eniten ääniä.

11. Asian käsittelyn ja kokouksen keskeyttäminen

Jos on tehty kannatettu esitys asian panemisesta pöydälle tai sen palauttamisesta valmisteltavaksi, asian käsittely keskeytetään ja puheenjohtaja pyytää varaamaan puheenvuorot koskien pöydälle panoa tai palauttamista. Kun tästä pyydyt puheenvuorot on käytetty, ratkaistaan pöydällepano tai palauttaminen tarvittaessa äänestämällä.

Kokouksen puheenjohtaja ratkaisee, pidetäänkö neuvottelutaukoja. Tuntia pidemmästä tauosta ja kokouksen aikataulusta päättää liittokokous.

Valtuustokausi, jolloin maailma muuttui

Kansallisen senioriliiton valtuustokausi 2020–2023 oli haasteita täynnä. Ensin yllätti Covid-19 pandemia. Tammikuussa 2020 Lapin keskussairaalassa kiinalaismatkailijan virusepäily liittyi Kiinan Wuhanista edellisenä jouluna alkaneeseen epidemiaan. Sitä ei kyetty pysäyttämään, kun se levisi ähväkäästi ja kun tartuntoja tuli montaa reittiä. Iäkäistä tuli riskiryhmä, joka koki eristämisen tuoman yksinäisyyden ja koronatartuntojen ankarat seuraukset. Liiton toimisto tyhjeni. Henkilökunta siirtyi työskentelemään etänä lähes 10 kuukaudeksi.

Uusia uhkia nousi valtuustokauden lopussa Venäjän hyökätessä Ukrainaan helmikuussa 2022. Se synnytti henkistä ja taloudellista epävarmuutta. Hinnat kohosivat energian kallistuessa. Inflaatio on ollut suurinta sitten 1970-luvun. Hyökkäys muutti suomalaisten turvallisuuspoliittisen ajattelun. Henkinen ilmapiiri muuttui. Suomi päätti hakea Naton jäsenyyttä, joka vahvistui 4. huhtikuuta 2023.

Näin selviydyttiin

Rohkeasti eteenpäin -teemalla kehitettiin uusia tapoja pitää yhteyttä jäsenistöön, ja toiminnan volyymi saatiin vähin erin kasvuun. Keinoina olivat uusien medioiden käyttö sekä sähköisesti toteutetut koulutukset ja opastukset. Erityisesti mainittakoon jäsenten perehdyttäminen Teamsin käyttöön. Aloitettiin Kilta- ja viestintäkahvilatoiminta, YouTubeen valmistettiin runsaasti erilaisia ohje- ja muuta liiton toimintaa esittelevää videota sekä synnytettiin podcastit. Senioriliitto kohdisti jäsenjärjestöjensä jäsenille kaksi koulutussarjaa parantaakseen jäsenten digitaatioita.

Valtuustokauden lopulla koronapandemian hellittäessä ja valtakunnallisen maskisuosituksen poistua yhdistysten ja piirien toiminta silminnähden virkistyi. Vaikeuksista huolimatta kerhotoiminta valtuustokaudella on ollut monipuolista ja kattavaa sisällön vaihdellessa sukututkimus- ja vesivoimistelukerhoista talous- ja käsityökerhoihin. Eniten on ollut liikunnallisia kerhoja. Kauden aikana pää-

tettiin kahden piirijärjestön yhdistämisestä, kun Pohjois-Karjalan piiri yhdistyi Pohjois-Savon piirin kanssa Savo-Karjalan piiriksi.

Muutoskyvyn voimaa ja resilienssin näyttöä

Savonlinnaan 2020 suunniteltu 26. liittokokous pidettiin etäyhteyksin 18.11.2020 Helsingistä käsin. Etäosallistuminen ja asiamestien käyttö järjestettiin yhdistyksen kokousmenettelyihin väliaikaisia poikkeuksia mahdollistavan lain perusteella. Liiton puheenjohtaja Anneli Taina valittiin jatkamaan toiselle kaudelle, samoin valtuuston puheenjohtaja Leena Jääskeläinen. Varapuheenjohtajiksi valittiin sähköisessä vaalissa Risto Löppönen toiselle kaudelle ja uutena Paavo Peltosaari. Kauden teemaksi hyväksyttiin ”Rohkeasti tulevaisuuteen”. Kokouksessa tehtiin myös päätös liiton, piirien ja paikallisten senioriyhdistysten sääntöjen uudistamisesta ja niiden tuomisesta liittokokouksen 2023 hyväksyttäväksi. Sääntömuutostoimikunnan työstämät mallisäännöt lähetettiin koko jäsenistön kommentoitavaksi keväällä 2022.

Muutoksia oli kauden aikana myös liiton toimistossa. Liitolle rekrytoitiin myös uusi toiminnanjohtaja. Maarit Kuikka aloitti 1.8.2021.

Liittovaltuuston kokoukset pidettiin koronasta johtuen pääosin Teamsin välityksellä. Kaksi viimeistä kokousta päästiin toteuttamaan livenä, syksyllä 2022 ja keväällä 2023. Kokouskäytäntöä kehitettiin laajentamalla ohjelmaa eri asiantuntijoiden esiintymisillä.

Vuoden 2019 alussa alkaneessa kolmivuotisessa **Rohkeasti seniori** -kehittämishankkeessa kannustettiin ikääntyneitä aktiiviseen kansalaisuuteen ja osallistumaan senioritoimintaan. Kohderyhmänä olivat ihmiset, jotka kokivat eläköitymisen haastavana ja jotka eivät olleet mukana vapaaehtoistoiminnassa. Koronapandemia vaikutti myös hankkeen toimintaan. Hankkeelle palkattiin hankesuunnittelija ja etätoiminnan suunnittelija, jonka työaika jaettiin puoliksi liiton viestinnän kanssa. Liiton edunvalvonnan suunnittelija toimi hankkekoordinaattorina. Hankkeen työsuhteet päättyivät keväällä 2022.

Tutkimustoiminta liitossa jatkui ja kehittyi. Huhtikuussa 2020 jäsenistöltä kyseltiin korona covid-19 pandemian vaikutuksesta hyvinvointiin. Vuonna 2022 tehtiin kysely sinä vuonna liittyneille paikallisyhdistysten uusille henkilöjäsenille. Toimintakaudessa tehtiin kaksi jäsenkyselyä. Liiton ja sen jäsenyhdistysten oman toiminnan arviointia jatkettiin vuosittain täytettävän toimintatietolomakkeen avulla.

Sisäinen viestintä tehostui

Viestinnän kehittämisessä keskeistä on ollut yhdistysten ja piirien toiminnan sekä osaamisen vahvistaminen. Paikallisyhdistyksillä ja piireillä on ollut mahdollisuus saada oma sähköpostiosoite. Yhdistyksillä on pääsy liiton verkkosivuilla olevaan tietopankkiin. Yhdistysten puheenjohtajalle ja sihteerille sekä yhdistyksille on lähetetty kuukausikirjeitä.

Liitto tarjosi ja kustansi kaikille piireille ja yhdistyksille Yhdistysavaimen nettisivupohjan ja tarvittavan grafiikan taittoja varten. Liitto antoi Kilta- jäsenrekisterin viestintätoiminnot käyttöön sitä pyytäneille sekä oman Teams- ja Outlook-tunnuksen.

Yhdistysavain on huolehtinut nettisivujen teknisestä alustasta ja teknisestä tuesta. Maaliskuussa 2019 tuli jäsenten kommunikatiivälineeksi liiton oma jäsenkorttiapplikaatio.

Ulkoinen viestintä moninkertaistui

Liiton näkyvyyden ja tunnettuuden arvioimiseksi teetettiin tunnettuustutkimus. Tuloksia hyödynnettiin niin viestinnässä kuin edunvalvontatyössä. Ulkoisen viestinnän keskeinen välineenä on ollut liiton nettisivut senioriliitto.fi. Sitä on vahvistettu sosiaalisen median keinoin. Tavoitteena on ollut entistä selkeämpi luettavuus ja suurempi tavoitettavuus.

Kasvu liiton Facebook-sivulla ja Instagram-profiilissa sekä tykkääjissä samoin kuin kävijämäärissä ja näyttökerroissa oli moninkertainen edelliseen valtuustokauteen verrattuna. Uutena toimintamuotona senioriliitto toteutti kaksi Podcast-sarjaa. Liiton toimisto on laatinut ulkoiseen viestintään ja markkinointiin videoita.

Valtuustokauden lopussa valmistauduttiin Patina-lehden uudistumiseen ja ilmestymiseen aikakauslehtimuotoisena vuodesta 2023 alkaen.

Oli juhlinnan aika

Huolimatta koronapandemiasta 2021 pystyttiin järjestämään monenlaisia tapahtumia. Teamsin välityksellä pidettiin 50-vuotisjuhlavuoden luentosarja, missä eri alojen asiantuntijat kertoivat ajankohtaisista asioista. Finlandia-talossa oli pääjuhla kutsuvieraille lokakuussa. Juhlaa varten tuotettiin liiton toiminnasta kertova video.

Liittoa juhlittiin myös eri puolilla Suomea. Juhlamitalia, jota myös yhdistykset saivat hakea ansiotuneelle jäsenelleen tai yhteistyökumppanilleen, jaettiin 436. Liiton 50-vuotistaipaleen kunniaksi valmistui Jouni Mykkäsen ja Hannele Toropaisen toimittama senioriliiton historiikki ”Rohkeasti tulevaisuuteen” vuodesta 1997 alkaen. Se on aiemmin julkaistun historiikin 2. osa.

Juhlinta jatkui vuoden 2022 puolelle. Sen suurin ja tärkein tapahtuma oli toukokuussa toteutettu 1700 hengen jäsenristeily Silja Euroopalla. Kutsuvieraina

olivat ESU:n puheenjohtaja An Hermans ja pääsihteeri Guido Dumont.

Juhlavuonna ensimmäisen kerran nimettiin vuoden seniori ja vuoden senioriyhdistys. Ensimmäinen vuoden seniori oli Tuulikki Petäjaniemi ja vuoden yhdistys Turun kansalliset seniorit, kunnia maininnan sai Kuhmoisten seniorit.

Yhteistyötä ja edunvalvontaa monella tasolla

Kansallinen senioriliitto on aktiivisesti ottanut kantaa ajankohtaisiin asioihin. Erityisen tarkkaan seurattiin esityksiä vanhuspalvelulain uudistamiseksi, sote-uudistuksen täytäntöönpanoa ja vanhusasia-valtuutetun tehtävän perustamista.

Edunvalvontatyön keskiössä on ollut sekä liiton omien että EETU:n vaalitavoitteiden valmistelu. Valtuustokauden alussa valmistauduttiin kuntavaaleihin ja myöhemmin ensimmäisiin aluevaaleihin. Haasteeksi koettiin erityisesti maakunta- ja SOTE-uudistuksen tuomat vaatimukset eläkeläisjärjestöjen alueellisen yhteistyön kehittämiseksi.

Kuntavaaleissa pääsi läpi 88 senioritaustaista valtuutettua ja 44 varavaltuutettua. Ensimmäisissä aluevaaleissa 25 senioritaustaista jäsentä sai valtuutetun (14) tai varavaltuutetun (11) paikan 16 hyvinvointialueella. Vanhusneuvostot vakiinnuttivat asemansa paikallisen vaikuttamisen välineenä kunnissa mm. vanhuspalvelulain myötä. Senioriliiton jäsenet ovat vaikuttaneet myös seurakuntaneuvostoissa.

Kullekin 22 hyvinvointialueelle liitto nimesi vapaaehtoistehtävään hyvinvointialuevastaavan. Tavoitteena on välittää tietoa piireihin, yhdistyksiin, liiton hallinnolle ja yhteistyökumppaneille hyvinvointialueensa uudistuksen etenemisestä ja valmisteilla olevista asioista.

Alueelliseen edunvalvontatyöhön yhteistyöelimissä piiritasolla osallistui varsinaisina jäsenenä 11 henkilöä. Edunvalvontapäiviä on pidetty myös kiinnostuneille jäsenille.

EETU-yhteistyö

Kansallisen senioriliiton edustajina EETU:n hallituksessa ovat valtuustokaudella olleet puheenjohtaja Anneli Taina sekä toiminnanjohtajat Matti Niiranen (2021 kevääseen) sekä Maarit Kuikka. EETU on ottanut kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin, antanut lausuntoja ja valmistellut vaalitavoitteet kolmivuotiskaudella järjestettyihin kunta-, hyvinvointialue- ja eduskuntavaaleihin. Tuorein Huomisen kynnyksellä -kyselytutkimus julkaistiin syksyllä 2022.

Mukana ESU:ssa

Eläkeläisten edunvalvonta EU-jäsenmaissa edellyttää osallistumista myös eurooppalaiseen yhteistyöhön. Senioriliitto on yksi ESU:n (European Seniors' Unionin) perustajajäsenistä vuodesta 1995. ESU seuraa erityisesti ikäihmisten asemaa jäsenmaissa sekä EU:n lainsäädännön kehittymistä. Keskeisistä teemoista mainittakoon Ihmisoikeudet sekä iäkkäiden ihmisten osallistuminen ja hyvinvointi digitalisaation aikakaudella. ESUn videovälitteisessä 25-vuotisjuhlakonferenssissa hyväksyttiin periaateohjelma Europe's Recovery – for fair and resilient societies, including all generations. Senioriliiton edustaja ESU:ssa on Leena Jääskeläinen, joka kuuluu ESU:n puheenjohtajistoon.

Liikuntaa ja matkailua

Liikunnan edistäminen ja sitä kautta senioreiden toimintakyvyn ylläpitäminen on liitossa tullut yhä merkittävämmäksi tavoitteeksi. Yhdistykset ja piirit järjestivät joko itsenäisesti tai yhdessä toisen yhdistyksen kanssa liikuntatapahtumia. Seniorikävely on järjestetty aina toukokuussa koronavuotta 2020 lukuun ottamatta. Teema on vuosittain vaihtunut. Otimme osaa Tahko Pihkala -seuran organisoimaan kävelykipinä -haasteeseen. Seniori Patina Golf -mestaruuskilpailu ja Seniorikeilailu -kilpailu jouduttiin perumaan covid -19 pandemian vuoksi 2020. Muina vuosina se pystyttiin organisoimaan normaalisti.

Jäsen- ja lukijamatkat ulkomaille pysähtyivät

Senioriliiton jäsen- ja Patinan lukijamatkat jouduttiin perumaan vuonna 2020. Vaikutus oli suoraan myös liiton talouteen. Vähitellen matkustamiseen on uskallettu, jolloin sekä matkojen että kohteiden osalta on nähty selvää lisääntymistä. Vuonna 2022 tarjolla oli yhdeksän erilaista kohdetta.

Taloudellinen perusta

Valtuustokauden aikana on tehty kolme alijäämäistä tulosta. Tähän on etenkin vaikuttanut koronasta johtuva jäsenmaksutulojen väheneminen, Patinan ilmoitusmyynnin lasku sekä sijoitustoimin-

nan negatiivinen kehittyminen. Liiton jäsenmaksutuotot (15 euroa per jäsen) kattavat kolmasosan liiton vuosituloista. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA:lta saatu yleisavustus on keskimääräisesti kattanut toisen kolmanneksen liiton yleisavustuksella katettavien toimintojen menoista. Erillinen jäsenjärjestöavustus on kanavoitu suoraan piirijärjestöille. Rohkeasti Seniori -hankkeeseen on STEA:lta saatu valtuustokaudella 225 000 euroa/hankevuosi. Hankkeen omavastuuosuus oli 10 %.

Senioripiirien toimintaa on tuettu vakiintuneella tavalla suoraan liiton saamista jäsenmaksutuloista. Piireille palautettava summa perustuu piirin henkilöjäsenmäärään.

■ Valtuuston kevätkokous 20.4.2023

Toiminnan ja talouden suuntaviivat 2023–2026:

Elämäniloa ja voimaa senioritoiminnasta

Kansallisen senioriliiton visiona on olla Suomen kiinnostavin senioritoimija, jonka päämääränä on elämänmittainen osallisuus yhteiskunnassa.

Me seniorit haluamme olla osana kehittyvää Suomea, joka on kaikenikäisille hyvä ja jossa nuorempienkin on hyvä ikääntyä.

I Ainutlaatuinen senioriliitto: puolueisiin kuulumaton valtakunnallinen yhteistoiminta- ja edunvalvontajärjestö

Kansallisen senioriliiton tarkoitus on liiton sääntöjen 2§:n mukaan edistää ikääntyvien ja eläkeläisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia sekä valvoa heidän oikeuksiaan liiton arvoja noudattaen.

Tämän perusteella senioriliitolla on kaksi perustehtävää:

- Liiton tehtävänä on vahvistaa seniorien yhteenkuuluvuuden tunnetta ja edistää yhteisöllisyyttä. Liitto palvelee, tukee ja neuvoo monipuolisesti paikallisia senioriyhdistyksiä ja piirijärjestöjä sekä tiedottaa niille ajankohtaisista asioista ja tavoitteista.
- Liitto edistää edunvalvonta- ja vaikuttamistyöllään ikääntyvien ihmisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia sekä valvoo eläkeläisten ja ikääntyneiden oikeuksien toteutumista.

Kansallisen senioriliiton ainutlaatuisuus eläkeläisliittojen keskuudessa kiteytyy liiton arvoihin ja niistä johdettuihin jäsenistöä kiinnostaviin toiminnan muotoihin. Seuraavat arvot vahvistettiin vuoden 2014 liittokokouksessa.

Seniorin arvot

Elämänmyönteisyys

Positiivinen asenne, rakentava suhtautuminen, kiinnostus ympäristöön, halu vaikuttaa, uskallus kokeilla.

Itsensä ja toisten arvostaminen

Ylpeys itsestä, omanarvontunto, eri-ikäisten huomioonottaminen, yksilöllisyyden kunnioittaminen.

Vastuu itsestä ja muista

Turvallisuus, yhteisöllisyys, välittäminen.

Suoraselkäisyys

Rehtiys, rehellisyys, lojaalisuus, rohkeus.

Perinteiden kunnioittaminen

Sukupolvien perinnön siirtäminen, suomalaisen identiteetin vaaliminen, talkoohengen rohkaiseminen, henkisten ja hengellisten arvojen kunnioittaminen.

II Liittokokouskauden teema: Elämäniloa ja voimaa

Mitä teema tarkoittaa käytännön toiminnassa?

Valittua teemaa toteutetaan liittokokouskaudella liiton, piirien ja paikallisyhdistysten toiminnassa ja hyödynnetään viestinnässä eri tavoin, esimerkiksi

- Elämäniloa ja voimaa senioritoiminnasta
- Elämäniloa ja voimaa koulutuksesta
- Elämäniloa ja voimaa kerhotoiminnasta
- Elämäniloa ja voimaa kävelytempauksesta jne.

Tule mukaan, älä jää yksin -sloganin henkeä voi hyödyntää teeman yhteydessä.

Perusteluissa voi hyödyntää ajatusta siitä, että senioritoiminta on ennaltaehkäisevää, hyvinvointia edistävää, elämänmyönteistä ja voimaannuttavaa toimintaa.

III Toimintaympäristön vaikutukset senioritoiminnassa

Kansallisen senioriliiton toimintaympäristössä vaikuttavat niin ns. megatrendit kuin senioriliiton sisäiset tekijät ja ulkoa tulevat vahvemmat tai heikkomat signaalit. Suuntaviivojen määrittelyssä on avattu liiton toiminnan vahvuuksia ja heikkouksia sekä uhkia ja mahdollisuuksia SWOT-analyysin avulla.

Lisäksi toimintaympäristössä on otettava huomioon keskeiset kansalliset ja kansainväliset ikääntyneitä koskevat asiakirjat kuten Kansallinen ikäohjelma 2030 ja EU:n vihreä kirja eli keskustelualoite väestön ikääntymisestä sekä Madridin ikääntymistä koskeva kansainvälinen toimintasuunnitelma ja sen Suomea koskeva seurantaraportti ja niiden sisältämät tavoitteet. EU:n käynnistämää työtä ns. Hoivastrategian (Care Strategy) valmistelemiseksi seurataan liittokokouskaudella mm. ESUn kautta.

Megatrendit

Viimeisen 30 vuoden aikana 65 vuotta täyttäneiden määrä on 1,8-kertaistunut. Ikärakenteen muutos jatkuu, ja vuoteen 2030 mennessä yli 65-vuotiaiden osuus on väestöstä yli neljännes. Väestön ikärakenteen muutos on seurausta sekä elinajan kasvusta että syntyvyyden laskusta. Suomi kaupungistuu ja väestönkasvu mukaan lukien maahanmuutto keskittyy pääkaupunkiseudulle ja muihin suuriin kaupunkialueisiin. Toisaalta suuressa osassa maata väestö harvenee ja vanhenee nopeasti. Ikääntynyt väestö on taustaltaan aikaisempaa heterogeenisempää.

Teknologian ja lääketieteen avulla yhä useampia ikääntymiseen liittyviä sairauksia ja vaivoja pystytään ennaltaehkäisemään ja hoitamaan. Terveysteknologia tarjoaa mahdollisuuksia hidastaa fyysistä vanhenemista, mikä puolestaan mahdollistaa useampia aktiivisia elinvuosia.

Digitalisaatio ja kilpailu teknologiasta kiihtyy. Tietoa kerätään ja sitä hyödynnetään enemmän ja monipuolisemmin kuin aikaisemmin. Uusia sovelluksia tuotetaan jatkuvasti markkinoille. Suomessa eläkkeelle jäävät ikäluokat ovat aikaisempia ikäluokkia kielitaitoisempia, koulutetumpia, ja heidän teknologiset valmiutensa ovat kansainvälisessä

vertailussa erinomaiset. Yksilötasolla korostuu elinikäinen osaamisen kehittäminen osana yhteiskunnan jäsenyyttä.

Demokratiaa on haastettu tällä vuosituuhannella ja haastetaan tulevaisuudessakin. Suomessa, kuten muualla Euroopassa, talouskasvu ja koulutus ovat olleet keskeisiä demokratian tukipilareita. Kansalaisyhteiskunnalla on ollut tärkeä rooli demokratian ylläpitäjänä ja kehittäjänä tarjoamalla osallistumisen ja vaikuttamisen kanavia yhteiskunnassa. Tulevaisuudessa demokraattisen vaikuttamisen kanavat monipuolistuvat ja pirstaloituvat, mistä esimerkkinä on sosiaalinen media. Kansalaisjärjestöiltä vaaditaan jatkuvaa osaamisen kehittämistä ja entistä suurempaa kykyä sosiaalisiin innovaatioihin.

Luonnon ja ihmisen toimiva suhde osana ihmisten ja yhteisöjen hyvinvointia nähdään entistä tärkeämmäksi. Toimivassa luontosuhteessa korostuu ajatus arvojen ja toimintatapojen välittämisestä tuleville sukupolville, eli pyrkimys jättää maailma seuraavalle sukupolvelle entistä paremmassa kunnossa.

Yhteenvetona: Miten megatrendit vaikuttavat senioritoimintaan?

Väestönkasvun keskittyminen suurimpiin kaupunkeihin luo pitkän aikavälin kasvupotentiaalia, mikä on otettava jäsenhankinnassa huomioon. Jäsenistössä on tällä hetkellä vähän maahanmuuttajataustaisia jäseniä, joiden määrä todennäköisesti kasvaa tulevaisuudessa.

Teknologia, sairauksien hoidon kehittyminen ja muuttuneet elämäntavat mahdollistavat yhä useammalle seniorille lisää elinvoimaisia elinvuosia. Senioriliitolle tämä kehityssuunta voi tarkoittaa pitkäaikaisempia jäsenyyksiä. Samalla omaa toimintaa on osattava kehittää eri-ikäisten eläkeläisten tarpeiden mukaisesti. Digitalisaatio voi tarjota jatkossakin senioriliiton kaltaisille järjestöille tärkeän roolin ikäihmisten digikouluttajana.

Järjestönä senioriliiton on kyettävä vastaamaan muutoksiin ja kehitettävä omaa toimintaansa jäsenistön elinvoiman ja toimintakyvyn takaamiseksi.

Yhteiskunnan ikääntyminen lukuina

- ▶ Vuonna 2022 Suomessa oli vähän yli 1,6 miljoonaa eläkkeensaajaa (1995 noin 1,1 miljoonaa).
- ▶ Keskimääräinen kokonaisaläke (2022) oli 1 845 euroa kuukaudessa ja mediaanieläke 1 614 euroa.
- ▶ Työntekijän eläkevakuutusmaksu on 7,15 prosenttia (2009 4,3 prosenttia) ja 53–63-vuotiaiden korotettu työeläkevakuutusmaksu on 8,65 prosenttia (2009 5,4 %). Kokonaisaläkevakuutusmaksu on keskimäärin 24,84 prosenttia vuonna 2023.
- ▶ Kokonaisaläkemenot olivat 34,9 miljardia euroa vuonna 2022 (vuonna 2008 20,3 miljardia euroa).
- ▶ Tulevaisuudessa eläkkeelle jäädään nykyistä myöhemmin. Vuonna 1955 syntyneillä tavoite-eläkeikä oli 64 vuotta ja 1 kuukautta, kun vuonna 1985 syntyneillä tavoite-eläkeikä on jo 69 vuotta ja 8 kuukautta.
- ▶ Elinajanodote on noussut: 65-vuotiaiden miesten odotettavissa oleva elinikä on 18,5 vuotta ja naisten 21,9 vuotta.
- ▶ Elinajanodotteen nousu ilmenee konkreettisesti varsinkin vanhemman väestön suhteellisena ja absoluuttisena muutoksena suhteessa muuhun väestöön. Ennusteen mukaan (2021) vuonna 2030 Suomessa on 85 vuotta täyttäneitä ihmisiä 215 000, eli noin 3,8 prosenttia koko väestöstä.
 - 85 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli 2,8 prosenttia (noin 155 000 ihmistä) vuonna 2021.
- ▶ Ikääntyneet ovat aikaisempaa koulutetumpia.
 - 1930-luvun alussa syntyneestä ikäluokasta vain reilut 4 000 suoritti ylioppilastutkinnon vuonna 1950.
 - Vuonna 1982 noin 30 000 ihmistä suoritti ylioppilastutkinnon.
- ▶ Ikääntyneet ovat tulevaisuudessa taustaltaan yhä heterogeenisempi ryhmä, mihin vaikuttaa maahanmuutto. Vuonna 2021 ulkomaalaistaustaisia väestöstä oli hieman alle 470 000 ihmistä, joista työkäisiä oli 75 prosenttia (suomalais-taustaisilla 60 prosenttia).

■ *Ikääntyneiden koulutustason nousulla ja elintapojen muutoksella voi olla myönteisiä vaikutuksia senioriliiton jäsenmäärään. Senioriliiton jäsenet ovat keskimääräistä koulutetumpia. Toisaalta eläkeiän nousu voi tulevaisuudessa vaikuttaa siihen, että alle 70-vuotiaita jäseniä on vähemmän.*

Lähteet: Valtioneuvoston, Eläketurvakeskuksen ja Tilastokeskuksen tilastot, Huomisen kynnyksellä -tutkimus

Avaintuloksia Huomisen kynnyksellä -tutkimuksesta

Tuorein EETU-järjestöjen yhteinen Huomisen kynnyksellä -tutkimus julkaistiin syksyllä 2022. Tutkimuksella selvitetään suomalaisten 55–84-vuotiaiden käsityksiä mm. ikääntyvien ja iäkkäiden ihmisten ongelmista maassamme ja tarkastellaan heidän suhtautumistaan eläkeläisjärjestöihin.

- ▶ Vajaa viidennes 55–84-vuotiaista suomalaisista on jonkin eläkeläisjärjestön jäsen tai ollut sellaisen toiminnassa jossain elämänsä vaiheessa.
- ▶ Yhdeksän prosenttia kertoo osallistuvansa varmasti ja reilu viidennes sanoo luultavasti osallistuvansa eläkeläisjärjestöjen toimintaan. Kokonaispotentiaali on 32 prosenttia. Tulos kertoo siitä, että eläkeläisjärjestöillä on mahdollisuuksia saada lisää ikäihmisiä mukaan toimintaansa.
- ▶ Eläkeläisjärjestöjen toimintaan ollaan aikaisempaa vähemmän innokkaita osallistumaan. Moni kokee eläkeläisjärjestöjen jäävän etäisiksi ja tuntemattomiksi.
- ▶ Keskimääräistä useampi maaseutumaisissa kunnissa asuva on kiinnostunut osallistumisesta. 11 prosenttia aikoo osallistua 30 prosentin pitäessä sitä todennäköisenä. Pääkaupunkiseudulla asuvista kuusi prosenttia sanoo osallistuvansa 23 prosentin pitäessä sitä todennäköisenä.
- ▶ Paras ikä liittyä eläkeläisjärjestöön on tutkimuksen mukaan ikähaarukassa 60–69-vuotta.
- ▶ Näkemykset sopivasta liittymisestä ovat muuttuneet: selvästi harvempi kuin aiemmin ajattelee, että olisi hyvä liittyä jo ennen varsinaista eläkeikää.
- ▶ Eläkeläisjärjestöt nähdään ”tarpeellisiksi myös tulevaisuudessa” iäkkäiden ihmisten hyvinvoinnin kannalta.
- ▶ Valtaosa vaatii järjestöiltä nykyistä enemmän aktiivisuutta ja ärhäkkyyttä edunvalvonnassa. Myös järjestöjen kyky ajaa eläkeläisten etuja voisi olla parempi.
- ▶ 55–85-vuotiaista älypuhelinia käyttää päivittäin 80 % (vuonna 2019 käytti 68 prosenttia) ja tablettia käyttää päivittäin 29 prosenttia (vuonna 2019 käytti 27 prosenttia). WhatsAppia käyttää suhteellisen säännöllisesti 67 prosenttia ja Facebookia 44 prosenttia vastanneista.

- *Senioritoiminnassa on entistä enemmän panostettava tunnettavuuden kasvattamiseen esimerkiksi kyselyssä esiin nostetun vahvan ja vaikuttavan edunvalvontatyön kautta. Aktiivisten yhdistysten toiminnalla on keskeinen merkitys tunnettavuutta kasvattavana tekijänä. Jäsenhankintaa kannattaa erityisesti kohdentaa 60–69 -vuotiaisiin. Maaseudun kannalta tieto kiinnostuksesta jäsenyyteen on myönteinen.*

IV Senioriliiton toiminnan suuntaviivat 2023–2026

Suuntaviiva-asiakirja luo strategisena asiakirjana perustan liiton vuosittaiselle toiminnan ja talouden suunnittelulle, jota avustusprosessien muuttuminen ja tuloksellisuustarkastelu vahvasti määrittävät. Kansallisen senioriliiton vuodenvaiheessa 2023 teettämän jäsenkyselyn vastauksia on hyödynnetty suuntaviivojen määrittelytyössä.

SENIORİYHDISTYSTEN JA -PIIRIEN TUKEMINEN

Elinvoimaista senioritoimintaa

Senioriliiton tavoitteena on mahdollistaa ja järjestää elinvoimaista senioritoimintaa joka puolella Suomea ja näin edistää senioreiden osallisuutta yhteiskunnassa. Tämä konkretisoituu henkilöjäsenmäärän kasvattamisena vuosittain noin 500 henkilöllä. Jäsentemme keski-ikä nousee ja lähentelee 78 vuotta. Tämä on merkki siitä, että jäsenemme ovat uskollisia ja elävät aikaisempaa pidempään.

Järjestömme toimintaa kehitetään jäsenlähtöisenä ja monipuolisena. Toiminnan tavoitteena on vastata niin uusien kuin olemassa olevien jäsenten ja eri ikäluokkien tarpeisiin. Suunniteltaessa yhdistystoiminnan sisältöjä otetaan huomioon se, että erot harrastusten ja elintapojen osalta ovat kaventuneet eläkeläisten ja työikäisten välillä. Liiton jäsenistö on myös keskimääräistä koulutetumpaa. Yhdistyksillä on hyvät lähtökohdat hyödyntää jäsenistönsä osaamista ja tarjota vertaistukea.

Tällä hetkellä noin neljännes senioreista tarvitsee tukea käyttäessään sähköisiä palveluita. Digi-tukea, digikerhoja ja digikoulutusta kehitetään edelleen vastaamaan jäsenistön tarpeisiin.

Lähimmäisen tuen mallia kehitetään ja laajennetaan useampaan yhdistykseen. Mallin kehittämisessä otetaan huomioon ulkopuolisten auttamisen lisäksi liiton vanhempien jäsenten auttaminen ja heidän osallisuutensa mahdollistaminen.

Jokainen ihminen tarvitsee merkityksellisyyttä elämässään, tunnetta siitä, että häntä tarvitaan.

Koska olemme merkittävä vapaaehtoisjärjestö, tavoitteena on aktiivijäsenten määrän kasvattaminen. Tämä saadaan aikaan ajatuksellisella muutoksella. Tarjoamme yhdistyksissämme jäsenelle vaivattomia mahdollisuuksia tulla osalliseksi ja aktiiviseksi, minkä kautta hän kasvaa suurempiin vastuutehtäviin. Yhdistyksissä toimii useita vapaaehtoisten tiimejä.

Hyvin toimiva järjestö rakenne mahdollistaa toiminnan koko Suomessa. Kaupungistuminen trendinä antaa senioriliitolle monia mahdollisuuksia. Kaupunkien pinta-alat ovat kuntaliitosten myötä kasvaneet. Tällä hetkellä paikallisyhdistyksiä on 155. Niiden määrää kasvatetaan monin tavoin, kuten tukemalla pienehköjä yhdistyksiä ja niiden toimintaa, ja perustamalla uusia yhdistyksiä sinne, missä toimintaa ei vielä ole. Tavoitteena on, että liitolla olisi paikallisyhdistys vähintään jokaisessa riittävän suuressa kunnassa tai seutukunnassa. Suuremmilla paikkakunnilla voidaan perustaa kaupunginosayhdistyksiä.

Liitto tukee edelleen uusien yhdistysten perustamista maksamalla perustamisesta aiheutuvia kustannuksia ja antamalla yhdistyksen toimintaan pienen alkupääoman.

Rohkeasti seniori -toimintaa jatketaan niin itsenäisesti kuin yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa. Haetaan lisää Suomen golfliiton kaltaisia yhteistyökumppaneita, jotka tukevat RoSe-toimintaa myös taloudellisesti. Rohkeasti seniori -hankkeen aikana kehitettyjä toimintamuotoja, kuten matalan kynnyksen tapahtumia, hyödynnetään ja kehitetään edelleen piirien ja yhdistysten omassa toiminnassa.

Yhteistyötä tehdään Lastenliiton kanssa seniorien ja lasten välisen vuorovaikutuksen lisäämiseksi.

Piirien rooli yhdistysten lähitukena sekä maakunnallisena ja alueellisena edunvalvojana korostuu. Jotta piiri olisi toimiva, siinä tulee olla riittävästi yhdistyksiä, kuitenkin niin, että piirin tulee koostua maantieteellisesti ehjistä kokonaisuuksista, eivätkä välimatkat kasva liian suuriksi. Piirien välistä yhteistoimintaa edistetään.

Monipuolista koulutusta

Liiton antamaan järjestökoulutukseen on oltu yhdistysten parissa tyytyväisiä. Tavoitteena on tarjota monipuolista koulutusta esimerkiksi vapaaehtoistyön, liikunnallisen toiminnan ja lähimmäisen tuen edistämiseen. Tulevalla kaudella ei ole näkyvissä, että liiton resurssit lisääntyisivät merkittävästi, joten koulutusta on kehitettävä ja järjestettävä uudella tavalla.

Tavoitteena on kehittää liiton, piirien ja paikallisyhdistysten tuottamaa koulutusta edelleen siten, että jokainen luottamustehtävissä toimiva seniori saa riittävää ja oikea-aikaista koulutustukea tehtävässään riippumatta siitä, missä päin maata hän toimii. Piirien ja liiton yhteistyötä koulutusten suunnittelussa lisätään, jotta saadaan kehitettyä toimiva koulutuskokonaisuus koko Suomen alueella. Liitto kouluttaa myös vapaaehtoisia kouluttajia ja tukihenkilöitä piirien ja paikallisyhdistysten toimijoista.

Koulutusta kehitetään sekä lähikoulutuksena että etäkoulutuksena. Koulutustoiminnassa otetaan käyttöön kurssien sähköinen alusta, jonka avulla voidaan lisätä koulutustoiminnan volyymia ja samanaikaisesti pitää kiinni koulutusten laadusta. Riittävän laadukkaan alustan käyttöönotto vapauttaa seniorit opiskelemaan perusasioita oma-aikaisesti ja yhdenmukaisesti koko Suomessa. Tähän liittyen koulutusten videoimista jatketaan.

Yhteistyössä Kansallinen sivistysliitto ry:n kanssa toteutetaan koulutus- ja muita tapahtumia liiton jäsenistölle.

Toimintaa tukevia jäsenpalveluita

Liiton toimiston sekä piirien ja paikallisyhdistysten tarjoamien jäsenpalveluiden tavoitteena on jäsenlähtöinen ja jäsenten aktiivisuutta edistävä toiminta.

Liiton yhdistysten vapaaehtoisille tarjoamia työkaluja käyttää moni seniori. Jäsenrekisteriä käyttää tällä hetkellä noin 1700 vapaaehtoista, sähköistä jäsenkorttia noin 4800 ja nettisivuja noin 300. Jäsenrekisterin ja siihen liittyvän jäsenkorttiapplikaation päivittäminen tulee ajankohtaiseksi liittokokouskaudella 2023 – 2026. Tähän liittyen kehitetään myös tilastointia ja tiedon keruujärjes-

telmiä, jotta yhdistysten ja piirien vapaaehtoisten tekemä työ saataisiin näkyväksi nykyistä helpomilla tavoilla. Tavoitteena on myös lisätä erityisesti sähköisen jäsenkortin käyttäjien määrää.

Liiton toimiston antama neuvontatyö puhelimen, sähköpostin ja Teamsin välityksellä on laajaa ja monipuolista. Ajoittaista ruuhkaa purkamaan kehitetään esimerkiksi chat-palvelua ja tekoälyn antamaa neuvontaa nopean palvelun mahdollistamiseksi yksinkertaisimmassa asioissa. Myös piirit ja paikallisyhdistykset antavat tukea ja neuvontaa omille jäsenilleen.

IKÄÄNTYNEIDEN JA ELÄKELÄISTEN OIKEUKSIEN PUOLUSTAMINEN

Liiton edunvalvonnallisia tavoitteita terävöitetään ja lisätään tavoitteiden tunnettavuutta päätöksentekijöiden keskuudessa entisestään liittokokouskaudella.

Vuosina 2023–2026 käydään presidentinvaalit (2024), Europarlamenttivaalit (2024), kuntavaalit (2025) ja hyvinvointialuevaalit (2026). Keväällä 2023 pidettiin eduskuntavaalit. Senioriliiton kantavana vaaliteemana oli ”Kaikenikäisille hyvä Suomi”. Keskeisenä eduskuntavaalitavoitteena kaudelle 2023–2027 on ikäystävällinen Suomi ja elämänmittainen osallisuus yhteiskunnassa. Tavoitteissa korostetaan erityisesti seniorikansalaisten yleisen arvostuksen lisäämistä ja ikä syrjinnän poistamista.

Senioriliiton hallituksen tammikuussa 2023 hyväksymät edunvalvonnalliset tavoitteet eduskuntakaudella 2023–2027:

1. Ikäystävällinen ja ikääntyneiden oikeuksia kunnioittava yhteiskunta – seniorit ovat mahdollisuus Suomelle!

Ikävaikutusten arviointi otetaan kiinteäksi osaksi julkisen hallinnon suunnittelua ja palveluiden toteuttamista sekä rakentamista. Eläkeläisjärjestöt otetaan aktiivisesti mukaan ja heitä kuullaan ikäihmisiä koskevien lakien ja päätösten valmistelussa.

2. Vapaaehtoisten Suomi: toimintaedellytykset turvattava nyt ja tulevaisuudessa

Vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytykset turvataan osoittamalla riittävät varat valtion budjetista ja tukemalla järjestöissä syntyneitä sosiaalisia innovaatioita. Sote-järjestöjen avustusjärjestelmä uudistetaan hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti. Avustuspäätösten valmistelu on avointa ja kriteerit selkeitä ja mitattavia sekä hakijoiden tiedossa etukäteen.

3. Kaikenikäisten digiyhteiskunta: pidetään jokainen mukana kehityksessä

Digitalisten palveluiden rinnalle kehitetään vaihtoehtoja henkilökohtaisten asioiden hoitamiseksi. Luodaan sopivat ja toimivat tukipalvelut niitä tarvitseville.

4. Toimiva Sote-Suomi: laadukkaat ja ajantasaiset terveys- ja hyvinvointipalvelut

Tuotetaan enemmän laadukkaita sote-palveluita julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kumppanuuksilla toteutettuna. Kela-korvausjärjestelmä turvataan ja sitä kehitetään tukemaan yksilön vapautta valita terveyspalveluiden tuottaja. Terveystuon organisaation toimintatapoja muutetaan nykyistä tehokkaammiksi esimerkiksi purkamalla hoidolta aikaa vievää byrokratiaa. Johtaminen perustuu tutkittuun tietoon.

5. Monisukupolviset asumisratkaisut: ennakoidaan ja varaudutaan tulevaan

Kotitalousvähennyksen kaksivuotinen kokeilu 2022–2024, joka koskee kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä sekä öljylämmityksestä luopumisesta saatavaa vähennystä (nyt 3 500 euroa), muutetaan toistaiseksi voimassa olevaksi käytännöksi. Esitämme myös, että kotitalousvähennyksen maksimi on nostettava asunnon peruseräparannus- ja kunnostustyön osalta samalle tasolle (nyt 2 250 euroa). Yksinasumisen rinnalle ja vastapainoksi luodaan erilaisia yhteisöasumisratkaisuja niitä tarvitseville.

6. Kannustava eläkejärjestelmä, oikeudenmukainen verotus ja hyvinvoiva työelämä parantavat eläkeläisten toimeentuloa

Tavoitteena on kehittää eläkejärjestelmää kannustavaksi ja oikeudenmukaiseksi kaikille suomalaisille iästä riippumatta. Yksikään ikäluokka ei saa jäädä väliinputoa jaksi kehiteltäessä eläkejärjestelmää. Samasta ansiotulosta (eläke tai palkka) jää ansiotuloon kohdistuvien veroluontoisten maksujen ja erilaisten vähennysten jälkeen sama nettotulo sen saajalle. Eläkkeellä työskentely on verotuksellisesti kannattavaa. Eläkettä kartutetaan nykyisen 69- tai 70-ikävuoden sijasta pidempään.

Liiton tavoitteena on vaikuttaa hallitusneuvotteluihin, jotta senioriasiat huomioidaan hallitusohjelmassa ja uuden hallituksen päätöksenteossa.

Tuleviin vaaleihin senioriliitto tuottaa (paitsi presidentinvaalit) omat vaalitavoitteet. Tavoitteena on saada myönteistä näkyvyyttä vaalitavoitteelle, sitouttaa ehdokkaita edistämään senioriliiton vaalitavoitteita ja että päättäjiksi valitaan seniorimyönteisiä ehdokkaita.

Vuonna 2022 perustetun **hyvinvointialuevastavien verkoston** sidosryhmätoimintamallia vahvistetaan. Tavoitteena on toimiva sidosryhmäverkosto

jokaisella hyvinvointialueella. Samalla tehostetaan edunvalvontatyötä piiritasolla. Hyvinvointialueiden lisäksi edunvalvontaa tehdään paikallisella tasolla kunnissa, josta työstä vastuussa ovat ensisijaisesti yhdistykset. Kuntatasolla vaikutetaan esimerkiksi siihen, että liikennesuunnittelussa ja rakentamisessa sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluissa tulevat huomioiduksi ikääntyneiden tarpeet. Vanhusneuvostojen asema on turvattava sekä hyvinvointialueilla että kunnissa.

Edunvalvonnan tavoitteet

Liiton jäsenkyselyyn annettujen vastausten mukaan tärkeimmät edunvalvonnan tavoitteet ovat:

- ▶ ikäihmisten arvostuksen lisääminen yhteiskunnassa (85 % erittäin tai melko tärkeä)
- ▶ terveyspalveluiden (81 %) ja erikoissairaanhoidon saatavuuden turvaaminen (80 %)
- ▶ seniorien harrastusmahdollisuuksien edistäminen (79 %)
- ▶ eläkkeiden verotuksen oikeudenmukaisuuden varmistaminen (77 %)
- ▶ vanhuspalveluiden laadun varmistaminen (77 %)

Hyvinvointipalveluiden laadun sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden parantamiseksi odotetaan aiempaa enemmän toimenpiteitä.

Senioriliiton hallituksen marraskuussa 2021 hyväksymät tavoitteet hyvinvointialueille vuosiksi 2022–2025 ovat:

1. Palveluiden saatavuus ja laatu turvattava, palveluketjut saumattomiksi

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjonnassa ja järjestämisessä on lähdettävä ikääntyneen asiakkaan yksilöllisistä tarpeista ja hänen tahtonsa kunnioittamisesta. Ikääntyneiden hoidon ja palveluiden on oltava oikea-aikaisia ja tehokkaita. On lisättävä ikääntyneen väestön mahdollisuuksia valita vapaasti, minkä toimijan, yrityksen tai yhteisön tuottamia palveluja he haluavat käyttää. Ikääntyneet tarvitsevat oikea-aikaista tietoa heitä koskevista palveluista ja etuisuuksista. Ikääntyneiden mahdollisuudet asua turvallisissa olosuhteissa ja saada tarvitsemansa hoivapalvelut tulee turvata hyvinvointialueilla.

2. Henkilöstövoimavarat turvattava

Sosiaali-, terveys- ja pelastusalan ammattilaisten riittävyys ja ammattitaito on turvattava hyvinvointialueilla. Samalla on pidettävä huolta siitä, että hoito on laadukasta ja turvallista sekä turvattava kotihoiton saatavuus.

3. Eläkeläisjärjestöille vankka asema alueellisessa vanhusneuvostossa

Valtakunnallisesti toimivien eläkeläisjärjestöjen edustus vanhusneuvostossa on turvattava. Vanhusneuvoston edustajilla pitää olla mahdollisuus osallistua hyvinvointialueen muiden toimielinten työhön ja antaa vanhusneuvostolle mahdollisuus tulla kuulluksi jo valmisteluvaiheessa niissä kysymyksissä, jotka koskettavat ikääntyneitä.

4. Eläkeläisjärjestöjen toimintaedellytykset turvattava

Monissa kunnissa tuetaan paikallisten eläkeläisyhdistyksen toimintaa rahallisesti tai antamalla tiloja yhdistysten käyttöön. Senioriliitto edellyttää, että kunnilla on jatkossakin resurssit vastaavanlaisen tuen antamiseen.

5. Järjestöjen ja alueiden yhteistyölle luotava pysyvät rakenteet ja toimintatavat

Hyvinvointialueen kumppanuudesta ja yhteistyörakenteesta järjestöjen kanssa on sovittava hyvinvointialuestrategiassa. Järjestöjen mahdollisuudet osallistua ja tulla kuulluksi hyvinvointialueen päätöksenteon eri vaiheissa on turvattava.

Ulkoministeriö myönsi senioriliitolle Eurooppa-tiedottamisen käytettävän hankeavustuksen vuodelle 2023. Hankerahoituksella lisätään tietoa ikäihmisten ihmisoikeuksien toteutumisesta Euroopan unionin alueelle. Senioriliitto hakee hankkeelle jatkoavustusta vuodelle 2024.

Vahvistetaan yhteistyötä

Yhteistyökumppanuuksien tavoitteena on tiedon saaminen ja jakaminen sekä edunvalvonnallisten tavoitteiden edistäminen yhteistyön avulla. Lisäksi kumppanuuksissa korostuu entistä enemmän sponsoriyhteistyö ja senioritoiminnan tunnettuuden kasvu. Kumppaniverkostoa kehitetään ja vahvistetaan edelleen myös alueellisesti ja paikallisesti.

Yhteydenpito ikäihmisten asioiden kannalta keskeisiin virastoihin ja virkamiehiin, kuten vanhusasianvaltuutettuun ja valmisteleviin virkamiehiin eri ministeriöissä ja eduskunnassa, korostuu. Olenaisia yhteistyökumppaneita ovat myös Eläketurvakeskus ja eläkevakuutusyhtiöt sekä Kela. Yhteydet vaaleissa valittaviin poliittisiin päätöksentekijöihin luodaan mahdollisimman nopeasti. Vuosina 2023–2025 liitolla on edustus sosiaali- ja terveysministeriön vanhus- ja eläkeläisiasiain neuvottelukunnassa.

Senioriliiton keskeinen järjestökumppani edunvalvontatyössä on Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry ja sen jäsenjärjestöt, joita on kuusi. Senioriliitto toimii EETUn puheenjohtajajärjestönä vuonna 2024. Eläkeläisjärjestöjen piiritason yhteistyöelinten merkitys korostuu alueellisessa edunvalvontatyössä.

Toinen keskeinen yhteistyökumppani on SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry. Senioriliitto liittyi kesällä 2022 SOSTEn VAHVA-verkostoon, joka tuo yhteen vanhustyön ja ikääntyvien parissa työskenteleviä SOSTEn jäsenjärjestöjä.

Liittokokouskaudella ollaan mukana kansainvälisessä yhteistyössä ESUn (European Seniors' Union) kautta ja selvitetään jäsenyyttä eurooppalaisessa AGE Platform Europe -verkostossa. Keskeinen kansainvälinen vaikuttamistyön kohde myös kotimaassa on ikääntyneitä koskevan YK-ihmisoikeussopimuksen aikaansaaminen.

TUKITOIMET: VIESTINTÄ SEKÄ HALLINTO JA TALOUS

Näkyvää viestintää

Viestintä tukee senioriliiton toimintoja ja toimintatasoja sekä tekee niitä näkyvämmiksi. Liitossa jatketaan olemassa olevien viestintäjärjestelmien tukemista yhdistysten ja piirien toiminnassa sekä kehitetään niihin liittyviä tukitoimia ja ohjeistuksia.

Senioriliitto on viestinnällisesti edelläkävijä, luotettu ja haluttu yhteistyökumppani sekä asiantuntija. Liiton arvot näkyvät liiton viestinnässä. Olemme mielenkiintoisia, uudistumiskykyisiä ja ennakkoloolottomia sekä eturivissä viestintätekniisissä ratkaisuissa. Viestimme monikanavaisesti.

Liiton tunnettavuutta kehitetään ja lisätään kampanjoinnin avulla erityisesti sosiaalisessa mediassa. Liiton ja sen paikallisyhdistysten toimintaa tehdään näkyväksi ja saavutettavammaksi viestintän keinoin. Yhdistysten viestintää tekeviä vapaaehtoisia koulutetaan teknisten järjestelmien käytön lisäksi sisällöntuotannossa.

Liiton oma viestintä pysyy teknisesti ja laadullisesti ajan hermolla hyödyntäen uusinta tekniikkaa ja innovaatioita. Liiton viestintä on aitoa, kiinnostavaa ja senioreiden näköistä. Olemme läsnä sosiaalisessa mediassa, toimintamme on helposti löydettävissä ja houkuttelevaa ja olemme mielenkiintoinen ja haluttu yhteistyökumppani.

Liiton julkikuvaa kirkastetaan ja terävöitetään sekä brändi määritetään. Liitolle tehdään kauden aikana markkinointilogo ja päivitetään graafinen ohjeistus. Tunnettuustutkimus uudistetaan. Sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä ja asiakaspalvelussa selvitetään ja otetaan mahdollisesti käyttöön tekoälyratkaisujen tuomia mahdollisuuksia.

Patina uudistui keväällä 2023. Lehden kehittämistä jatketaan lukijoilta saadun palautteen mukaisesti. Tavoitteena on pitää Patina laadukkaana jäsenlehtenä, joka kiinnostaa myös suurta yleisöä, tukee yhdistysten jäsenhankintaa ja kasvattaa senioriliiton tunnettuutta. Lukijatutkimus tehdään kauden aikana.

Liiton jäsenkyselystä käy ilmi, että Patina-lehdessä sekä miehiä että naisia kiinnostavia aihepiirejä ovat urheilu ja liikunta. Naisia kiinnostaa enemmän kulttuuri ja matkailu, kun taas miehiä kiinnostaa enemmän ajoneuvot (autot, purjehdus, jne.) sekä tiede. Mielenkiintoisten ja tärkeiksi koettujen aiheiden kärjessä olivat terveys ja hyvinvointi sekä kulttuuri, teatteri ja kirjallisuus sekä edunvalvonta. Jäsenistö on ollut tyytyväinen Patina-lehteen.

Vahvistetaan taloutta

Liittokokouksessa valitaan senioriliitolle uusi johto, joka sääntömuutoksen myötä aloittaa toimintansa välittömästi liittokokouksen ja liittovaltuuston järjestäytymiskokouksen jälkeen. Tavoitteena on, että senioriliiton puheenjohtajisto ja hallitus perehdyttään liiton käytäntöihin välittömästi kokouksen jälkeen, eikä viivettä asioiden haltuun ottamiseksi tule. Lisäkoulutuksia järjestetään tarpeen mukaan. Hyödynnetään jäsenistön osaamista erilaisissa asiantuntijaryhmissä.

Alkavalla kolmivuotiskaudella vedetään läpi piirien ja paikallisyhdistysten sääntöjen muuttaminen uusien mallisääntöjen mukaisiksi. Liiton ohjesääntöjä päivitetään.

Talouteen kohdistuu haasteita, kun Veikkauvoittovaroista jaettavat kansalaisjärjestöavustukset siirtyvät osaksi valtion yleiskatteellista budjettia. Muutoksesta huolimatta tavoitellaan senioriliitolle myönnettävän yleisavustusosuuden kasvattamista lähemmäs muiden eläkeläisjärjestöjen tasoa. Tämä lisäys kohdennetaan jäsenpalveluresurssien kasvattamiseksi piireissä. Tavoitteena on saada yksi uusi STEA-rahoitteinen hanke liittokokouksen aikana. Lisäksi etsitään muita rahoituslähteitä ja sponsoreita. Oma varainhankintaa kehitetään esimerkiksi hankkimalla keräyslupa. Sijoitustoimintaa kehitetään ja liiton kassavirta pidetään tasapainossa.

Kaudella 2023–2026 toteutetaan liiton jäsenmaksun korottaminen liittovaltuuston päätöksellä.

LIITE: SWOT-analyysi senioriliiton näkökulmasta

SENIORILIITON VAHVUUDET

Sisäiset

- Kasvava, kehittyvä ja sitoutunut jäsenistö
- Selkeä tehtävä ja arvot
- Jäsenistön monipuolinen osaaminen
- Sosiaalisen median osaaminen
- Osaava ja asiantunteva toimisto

Ulkoiset

- Kansalaisyhteiskunnan merkitys ja vahvat järjestöperinteet Suomessa

SENIORILIITON HEIKKOUEDET

Sisäiset

- Ei toimivia paikallisyhdistyksiä kaikkialla Suomessa
- Luottamustehtävien rotaatio ei toimi osassa yhdistyksiä
- Jäsenistön suurta ikähaitaria ei osata ottaa toiminnassa huomioon
- Toistaiseksi harva kumppanuusverkosto
- Pienet henkilöstöresurssit
- Ei palkattua henkilöstöä alueilla

Ulkoiset

- Liiton ja eläkeläisjärjestöjen yleinen heikko tunnettavuus suuren yleisön ja median keskuudessa

MAHDOLLISUUDET TOIMINNALLE

Sisäiset

- Senioriliitolla vahva yhdistysverkosto kasvualueilla
- Suuri ikähaitari mahdollistaa monipuolisen toiminnan
- Digi-osaaminen vahvistuu
- Oman varainhankinnan kehittäminen

Ulkoiset

- Tarve eläkeläisjärjestöille on olemassa
- Väestön ikääntyminen mahdollistaa jäsenkasvun
- Kumppanuudet ja uudet yhteistyömuodot
- Vapaaehtoistoiminnan tarve ei vähene yhteiskunnassa
- Koulutettujen eläkeläisten määrä kasvaa tulevaisuudessa

UHAT TOIMINNALLE

Sisäiset

- Ikääntyvä jäsenistö
- Vapaaehtoistoimijoiden määrän lasku
- Yhdistystoiminnan tulevaisuus maakunnallisten keskusten ulkopuolella
- Vanhempien ikäluokkien pitäminen mukana digitalisaatiossa

Ulkoiset

- Valtionavustusten supistuminen
- Muiden eläkeläisjärjestöjen toiminta
- Rahoittajan 'vaatimus' vain yhdestä eläkeläisjärjestöstä
- Konfliktit, sodat
- Pandemiat
- Ilmastonmuutos
- Talouskriisi
- Pop-up-vapaaehtoisuus, yleinen kiinnostus perinteistä järjestötoimintaa kohtaan vähenee
- Kilpailu ikääntyneiden vapaa-ajasta kiristyy kasvukeskuksissa
- Vanhempien ikäluokkien pitäminen mukana digitalisaatiossa

Säännöt

Liiton säännöt, piirien ja paikallisyhdistysten mallisäännöt ovat Patentti- ja rekisterihallituksen etukäteen tarkastamat ja hyväksymät.

Lisäykset ja muutokset olemassa oleviin sääntöihin on merkitty **punaisella**, poistot yliviivauksella.

Liiton säännöt

1 Nimi, kotipaikka ja toiminta-alue

Yhdistyksen nimi on Kansallinen senioriliitto ry. Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki ja toiminta-alue koko Suomi. Yhdistys on puolueisiin kuulumaton. Yhdistystä kutsutaan näissä säännöissä liitoksi.

2 Tarkoitus

Liiton tarkoituksena on (Liitto) edistää ikääntyvien ja eläkeläisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia sekä valvoa heidän oikeuksiaan liiton arvoja noudattaen.

Liiton toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tai muun välittömän taloudellisen ansion hankkiminen.

3 Toiminta (ja talous)

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto toimii paikallisyhdistysten, rekisteröityjen valtakunnallisten yhdistysten ja piirijärjestöjen valtakunnallisena keskusjärjestönä.

Liitto tiedottaa **ja viestii** arvoistaan ja toiminnastaan, ohjaa ja kouluttaa jäsenistöään, järjestää erilaisia tilaisuuksia, tukee vapaaehtoista palvelutoimintaa sekä harjoittaa **julkaisu-** (julkaisutoimintaa) ja **virikistystoimintaa**. (virikistys- ja kuntoutustoimintaa).

Liitto pitää yhteyttä eläkeläis- ja sosiaalialan järjestöihin ja viranomaisiin sekä toimintansa kannalta tärkeisiin päättäjiin ja tekee kansainvälistä yhteistyötä.

4 Talous

Toimintansa tukemiseksi liitto voi (ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä aineettomia oikeuksia, järjestää myyjäisiä ja arpajaisia sekä harjoittaa majoitusliikettä, kustannustoimintaa, ravintolatoimintaa, kioskikauppaa sekä adressien ja muiden artikkelien myyntiä).

- **harjoittaa virikistystoimintaa, julkaisu- ja audiovisuaalista toimintaa sekä majoitus-, kahvila- ja ravintolatoimintaa**
- **kantaa jäsenistöltään jäsenmaksua, järjestää varainkeräyksiä ja arpajaisia sekä harjoittaa jäsenpalvelutuotteiden, kuten adressien, myyntiä**
- **ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja,**
- **omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä aineettomia oikeuksia.**

5 (4) Jäsenet

Varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä rekisteröity paikallisyhdistys, paikallisyhdistysten muodostama rekisteröity piirijärjestö ja valtakunnallinen rekisteröity yhdistys.

Tukijäseneksi voi liittyä muu rekisteröity yhdistys, oikeuskelpoinen yhteisö ja yksityinen henkilö.

Hallitus hyväksyy uudet jäsenet ja pitää jäsenluetteloa.

6 (5) Jäsenmaksut

Valtuuston syyskokous vahvistaa varsinaisten ja tukijäsenten jäsenmaksun seuraavaa kalenterivuotta varten. **Varsinaisten jäsenten jäsenmaksun suuruus määräytyy kunkin yhdistyksen (paikallisyhdistysten ja valtakunnallisten yhdistysten) kulu-** van vuoden viimeisenä päivänä **jäsenrekisteriin merkittyjen** henkilöjäsenten lukumäärän mukaan.

7 (6) Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet

Kunniapuheenjohtajaksi voi liittokokous kutsua liiton toiminnassa erityisesti ansioituneen liiton entisen puheenjohtajan. Liitolla voi olla **kerrallaan** vain yksi kunniaapuheenjohtaja (**kerrallaan**).

Kunniajäseneksi voi liittokokous tai liiton valtuusto kutsua liiton toiminnassa ansioituneen paikallisyhdistyksen jäsenen tai liiton toimintaan merkittävästi vaikuttaneen henkilön.

8 (7) Liiton hallinto

Liiton päätösvaltaa (**Päätävä**) käyttävät liittokokous ja valtuusto. Liiton hallitus vastaa **juoksevista asioista, liittokokouksen ja valtuuston** päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.

Liiton luottamustehtäviin voidaan valita vain liittoon kuuluvien rekisteröityjen paikallisyhdistysten ja valtakunnallisten yhdistysten varsinaisia jäseniä.

9 (8) Liittokokousten aika ja koollekutsuminen

Varsinainen liittokokous

Varsinainen liittokokous pidetään joka kolmas vuosi (**kesäkuun loppuun mennessä**.) **aikaisintaan touku-** **kuun 15 päivänä ja viimeistään kesäkuun 30 päivänä.**

Ylimääräinen liittokokous

Ylimääräinen liittokokous pidetään, kun liittokokous tai valtuusto niin päättää tai kun vähintään kymmenesosa (1/10) liiton varsinaisista jäsenistä kirjallisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten hallitukselta vaatii. Kokous on pidettävä kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun sitä on asianmukaisesti pyydetty.

Kokouskutsu

Varsinaisen ja ylimääräisen liittokokouksen ajan ja paikan määrää hallitus. Varsinaisen liittokokouksen kokouskutsu on lähetettävä postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen **ja hallituksen niin päättäessä** julkaistava liiton ilmoituslehdiksi nimetyissä lehdissä. Kokouskutsu lähetetään jäsenen ilmoittamaan yhteystietoon vähintään kaksi (2) kuukautta ennen kokousta ja ylimääräisen liittokokouksen kokouskutsu vähintään yksi (1) kuukausi ennen kokousta liiton jäsenille.

10 (9) Liittokokousten osanottajat (päättöksenteko ja aloiteoikeus)

(Äänioikeus)

Liittokokouksiin on kullakin paikallisyhdistyksellä ja valtakunnallisella yhdistyksellä oikeus lähettää yksi (1) edustaja kutakin alkavaa 200 jäsentä kohti ja kullakin piirijärjestöllä yksi (1) edustaja kutakin alkavaa 2 000 jäsentä kohti. Kokousedustus määräytyy liittokokousvuotta edeltävän vuoden viimeisenä päivänä olleen henkilöjäsenmäärän mukaan.

Edustusoikeus liittokokouksessa on vain edellisen vuoden jäsenmaksunsa suorittaneiden varsinaisten jäsenten edustajilla. (**-, jotka jäsenyhdistys on ilmoittanut kokousedustajiksi liiton hallituksen määräämään aikaan mennessä ja sen määräämällä tavalla**.)

(Hallitus voi päättää, että liittokokouksen osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen kokoukseen viimeistään tiettyinä päivinä, joka voi olla aikaisintaan kaksi viikkoa ennen kokousta.)

Osallistumisen edellytyksenä on, että jäsenyhdistys ilmoittaa kokousedustajat liiton hallituksen määräämällä tavalla ja sen määräämänä päivänä, joka voi olla aikaisintaan kaksi viikkoa ennen kokousta.

Liittokokoukseen voidaan hallituksen erillisellä päätöksellä osallistua myös tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen.

Läsnäolo- ja puheoikeus

Liittokokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus liiton kunniapuheenjohtajalla, kunniajäsenillä, tukijäsenillä **tai, tukijäsenen ollessa oikeushenkilö, tukijäsenen valtuuttamalla edustajilla, sekä** valtuuston ja hallituksen jäsenillä. Liittokokous voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden muillekin henkilöille.

Aloiteoikeus

Liiton varsinaisilla jäsenillä, (**valtuustolla ja**) hallituksella **ja valtuustolla** on oikeus tehdä aloitteita **varsinaiselle** liittokokoukselle.

Aloitteet on jätettävä liiton hallitukselle viimeistään (**kaksi (2) kuukautta**) **maaliskuun 1.päivä liittokokousvuonna** (ennen liittokokousta). Liiton hallitus lähettää tehdyt aloitteet viimeistään yksi (1) kuukausi ennen kokousta lausunnolla varustettuna liiton varsinaisille jäsenille.

11 Liittokokouksen päätöksenteko

Asiaäänestyksissä ratkaisee ehdoton enemmistö. Vaaleissa käytetään enemmistövaalitapaa. Äänten mennessä tasan kokouksen puheenjohtajan kanta ratkaisee, paitsi vaaleissa arpa. **Henkilövaalit** suoritetaan suljetuin lipuin **tai sähköistä järjestelmää käyttäen.**

12 (10) Liittokokousten asiat

Varsinainen liittokokous

- valitsee kokouksen puheenjohtajat, sihteerit, pöytäkirjan tarkastajat ja ääntenlaskijat
- toteaa kokouksen osanottajat, laillisuuden ja päätösvaltaisuuden
- (**vahvistaa kokousasioiden käsittelyjärjestyksen**) **hyväksyy kokouksen esityslistan**
- **vahvistaa** (käsittelee) hallituksen ehdotuksen kokouksen **työ- ja menettelytapajärjestykseksi** (työjärjestykseksi ja menettelytapajärjestykseksi)
- asettaa kokouksessa käsiteltäviä asioita varten tarpeelliset toimikunnat

- käsittelee valtuuston selonteon liiton toiminnasta ja taloudenhoidosta kolmelta edelliseltä vuodelta
- **hyväksyy** (**määrittelee**) **hallituksen ehdotuksen** tulevan toiminnan ja talouden **yleisiksi(et)** **suuntaviivoiksi** (**æt**) kolmeksi seuraavaksi vuodeksi
- päättää tarvittaessa liiton järjestöstruktuurista valtuuston esityksestä
- käsittelee aloitteet
- valitsee liiton puheenjohtajan ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa, joiden toimikausi alkaa heti ja kestää seuraavaan varsinaiseen liittokokoukseen
- valitsee valtuuston puheenjohtajan
- valitsee valtuuston varsinaiset jäsenet ja **henkilökohtaiset** varajäsenet sääntöjen kohdassa (11) **13** mainitulla tavalla

Ylimääräinen liittokokous

- käsittelee kokouskutsussa mainitut asiat.

13 (11) Valtuusto (n-jäsenet, aloiteoikeus ja koollekutsuminen)

Jäsenet

Valtuuston puheenjohtaja, varsinaiset jäsenet ja varajäsenet valitaan liittokokouksessa, ja heidän toimiaikansa alkaa heti ja kestää seuraavaan varsinaiseen liittokokoukseen. (kuitenkin puheenjohtajalla ja varsinaisilla jäsenillä enintään kuusi vuotta yhtäjaksoisesti).

Jäsenen ollessa estyneenä hänen paikalleen tulee valtuuston varajäsen.

Valtuuston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet valitaan liiton rekisteröidyistä jäsenpiireistä ja valtakunnallisista yhdistyksistä yhdistysten valintavuotta edeltävän vuoden viimeisen päivän **jäsenrekisterissä olevan** jäsenmäärän mukaan. Jokaista alkavaa 1 000 jäsentä kohden valitaan yksi (1) varsinainen jäsen ja yksi (1) **henkilökohtainen** varajäsen piiriin

ja valtakunnallisten yhdistysten esittämistä jäsenistä.

Esitykset valtuuston jäseniksi ja varajäseniksi tulee toimittaa liittokokousvuonna 15.4. mennessä liiton hallitukselle.

Toimikaudet

(kuitenkin) Toimikausi valtuuston puheenjohtajalla ja varsinaisilla jäsenillä on enintään kuusi vuotta samassa tehtävässä yhtäjaksoisesti.

Päätösvaltaisuus ja päätöksenteko

Valtuustolla on päätösvalta kaikissa liiton asioissa paitsi niissä, jotka sääntöjen mukaan kuuluvat liittokokoukselle tai hallitukselle.

Valtuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna on läsnä. Päätöstä tehtäessä äänten mennessä tasan kokouksen puheenjohtajan kanta ratkaisee paitsi vaaleissa arpa. Henkilövaalit suoritetaan suljetuin lipuin tai sähköistä järjestelmää käyttäen.

Kokoukseen voi osallistua hallituksen niin päättäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Kokous voidaan myös pitää kokonaan ilman kokouspaikkaa hallituksen niin päättäessä.

Aloiteoikeus

Liiton varsinaisilla jäsenillä, hallituksella ja valtuuston jäsenillä on oikeus tehdä aloitteita valtuuston kokoukselle. Aloitteet on toimitettava liiton hallitukselle ennen valtuuston kokousta (vähintään neljä (4) viikkoa ennen kokousta).

Läsnäolo- ja puheoikeus

Hallituksen jäsenillä ja liiton henkilökunnalla on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston kokouksissa. Valtuusto voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden muillekin henkilöille.

Kokouskutsu

(Hallituksen on lähetettävä) Valtuuston puheenjohtajan on huolehdittava siitä, että kokouskutsu lähetetään postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen valtuuston jäsenille vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsu lähetetään jäsenen ilmoittamaan yhteystietoon.

Kutsu järjestäytymiskokoukseen julkaistaan vain liiton ilmoituslehdessä ja/ tai www-sivuilla. Henkilökohtaista kutsua ei lähetetä.

(13 (12) Valtuuston kokoukset)

Varsinaiset kokoukset

Valtuustolla on joka vuosi kaksi (2) varsinaista kokousta, kevätkokous maaliskuussa ja syyskokous syys-lokakuussa.

Valtuuston järjestäytymiskokous järjestetään välittömästi valinnan suorittaneen liittokokouksen jälkeen.

Valtuuston kevätkokouksessa

- käsitellään hallituksen laatima tilinpäätös ja vuosikertomus sekä tilintarkastajan lausunto
- (vahvistetaan vuosikertomus) Hyväksytään toimintakertomus
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä
- päätetään muista kokoukselle sääntömääräisessä ajassa esitetyistä asioista
- käsitellään hallituksen esitykset liittokokoukselle

Valtuuston syyskokouksessa

- hyväksytään liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavaksi vuodeksi
- päätetään liiton varsinaisten jäsenten ja tukijäsenten jäsenmaksun suuruus seuraavaksi kalenterivuodeksi

- nimetään liiton ilmoituslehdet **liittokokouskaudelle**
- päätetään luottamushenkilöiden palkkioista liittokokouskaudelle
- **valitaan tilintarkastusyhteisö** tai yksi (1) tilintarkastaja ja yksi (1) varatilintarkastaja **liittokokouskaudelle** (joiden tulee olla (Keskuskauppakamarin) PRH:n hyväksymiä tilintarkastajia (KHT))
- **päätetään** muista kokoukselle sääntömääräisessä ajassa esitetyistä asioista
- tehdään tarvittaessa esitys liittokokoukselle liiton järjestärakenteesta.

Valtuuston järjestäytymiskokouksen tehtävänä on

- valita valtuuston (kaksi (2) varapuheenjohtajaa) **varapuheenjohtaja**, (joiden) / jonka toimikausi alkaa heti ja kestää seuraavaan liittokokoukseen
- valita hallitukseen kahdeksan (8) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet, joiden kaikkien toimikausi alkaa (seuraavan kalenterivuoden alusta) **heti ja kestää seuraavaan liittokokoukseen**

Ylimääräinen kokous

Ylimääräinen kokous on pidettävä, kun valtuusto tai hallitus niin päättää tai kun vähintään viisi (5) valtuuston jäsentä sitä kirjallisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten hallitukselta vaatii.

Valtuuston vaalitoimikunta (siirretty tähän)

Liiton rekisteröidyt jäsenpiirit ja valtakunnalliset yhdistykset nimeävät kukin yhden (1) jäsenen ja yhden (1) varajäsenen valtuuston vaalitoimikuntaan valtuustossa käsiteltäviä henkilövaaleja varten. Vaalitoimikunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja tai hänen määräämänsä valtuuston varapuheenjohtaja. Vaalitoimikunnan toimikausi on valtuuston toimikausi.

14 Hallitus

Jäsenet

Hallitukseen kuuluu liittokokouksessa valitut liiton puheenjohtaja, kaksi (2) varapuheenjohtajaa sekä kahdeksan (8) liiton valtuuston **järjestäytymis(syys)** kokouksessa kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan valittua varsinaista jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet.

Jäsenen ollessa estyneenä saapumasta kokoukseen hänen tilalleen tulee hänen henkilökohtainen varajäsenensä.

Hallituksen jäsen ja varajäsen ei voi samanaikaisesti olla valtuuston jäsen.

Puheenjohtajien ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten toimiaika saa **samassa tehtävässä** yhtäjaksoisesti olla enintään kuusi (6) vuotta.

Hallitus **voi nimetä** (nimeää) itselleen työvaliokunnan ja (voi) asettaa **toimikuntia** ja työryhmiä erityistehtäviä varten.

Kokoukset

Hallitus on kutsuttava koolle, kun puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tai kun yli puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii.

Päätöksenteko

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään kuusi (6) hallituksen jäsentä on läsnä, puheenjohtaja tai jompikumpi varapuheenjohtaja mukaan luettuna.

Kokoukseen voi osallistua hallituksen niin päätäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. **Kokous voidaan myös pitää kokonaan ilman kokouspaikkaa hallituksen niin päätäessä.**

Läsnäolo- ja puheoikeus

Hallituksen kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston puheenjohtajilla, **toiminnanjohtajalla** ja se voidaan myöntää myös muille henkilöille.

Kokouskutsu

Kokouskutsu on lähetettävä hallituksen jäsenille ja muille läsnäoloon oikeutetuille postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen vähintään yksi (1) viikko ennen kokousta. Hallitus voidaan kutsua käsittelemään kiireellisiä asioita ilman määräaika.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä nämä säännöt muuten määräävät:

- panna täytäntöön liittokokouksen ja valtuuston päätökset ja ohjata toimintaa niiden mukaisesti
- huolehtia varojen hankinnasta ja omaisuuden hoidosta ja myynnistä
- tehdä aloitteita liiton toiminnan kehittämiseksi
- tukea piirijärjestöjen ja paikallisyhdistysten toimintaa
- päättää liiton toimiston kokoonpanosta ja tehtävänimikkeistä (ottaa toimeen ja vapauttaa toimihenkilöt)
- valita ja vapauttaa toiminnanjohtaja ja hänen sijaisensa tehtävästään
- päättää hallinto- ja talous säännöistä
- seurata yhteiskuntapolitiikkaa ja tehdä sitä koskevia ehdotuksia
- pitää yhteyttä eläkeläis- ja sosiaalipoliittisiin ym. järjestöihin
- (valita jäsenet yhteisöihin, joiden jäsen liitto on) päättää liiton jäsenyyksistä eri yhteisöissä ja valita liiton edustajat niihin
- päättää liiton edustuksista muissa yhteistyöjärjestöissä, viranomaiselimissä ja piirikokouksissa

- valmistella valtuustolle ja edelleen liittokokoukselle esitys järjestörakenteesta
- hallitus voi delegoida tehtäviä perustamilleen toimielimille ja liiton toimihenkilöille hallinto- ja taloussäännön mukaisesti.

Toimielinten tehtävät määritellään hallinto- ja taloussäännössä.

15 Nimen kirjoittaminen

(Liiton nimen kirjoittavat liiton puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja toiminnanjohtaja kaksi (2) aina yhdessä.)

Liiton nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja tai toiminnanjohtaja yksin, varapuheenjohtajat tai hallituksen oikeuttama henkilö, kaksi yhdessä. Hallitus voi myöntää nimenkirjoitusoikeuden myös päättämälleen toimihenkilölle.

16 Toiminta- ja tilikausi

Liiton toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös ja hallituksen vuosikertomus on jätettävä tilintarkastajalle viimeistään yksi (1) kuukausi ennen valtuuston kevätkokousta ja ne on palautettava hallitukselle vähintään kaksi (2) viikkoa ennen valtuuston kevätkokousta.

17 Liittoäänestys

Hallitus voi päättää sähköisen, neuvoa-antavan liittoäänestyksen käynnistämisestä painavassa ja tärkeässä asiassa. Liittoäänestyksessä on liiton varsinaisilla jäsenillä (paikallisyhdistysten, piirijärjestöjen ja valtakunnallisten rekisteröityjen yhdistysten edustajilla) käytettävissä yhtä monta ääntä kuin jäsenellä on oikeus nimetä liittokokousedustajia.

Liittoäänestys ei voi koskea yhdistyslain 23§ 1 momentissa (kokouksessa päätettävät asiat) mainittua asiaa.

18 (14) Eroaminen ja erottaminen

Jäsenen, joka haluaa erota liitosta, on ilmoitettava siitä yhdistyslain määräämällä tavalla. Piirijäsenen erotessa ero tulee voimaan vuoden päästä ja paikallisyhdistyksen erotessa puolen vuoden päästä ilmoituksesta.

Hallitus voi katsoa jäsenen eronneeksi liitosta, mikäli jäsen on jättänyt jäsenmaksun maksamatta yhtä (kaksi) vuotta pidemmältä ajalta. Jäsen voidaan erottaa yhdistyslaissa mainituin edellytyksin.

19 (15) Sääntöjen muuttaminen

Liiton sääntöjen muuttamisesta (nen voidaan ottaa esille liittokokouksessa-) päättää (Päätös muutoksen tekemisestä vaatii) liittokokous (ksessa) vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistöllä annetuista äänistä.

20 Liiton purkaminen

Liiton purkamisesta päättää liittokokous edellyttäen, että sitä kannattaa (Päätös liiton purkamisesta voidaan tehdä liittokokouksessa. Päätöksen tekemiseen vaaditaan) viiden kuudesosan (5/6) enemmistö annetuista äänistä. Purkautumispäätös on voimaan tullakseen vahvistettava toisessa aikaisintaan neljän (4) viikon kuluttua pidettävässä, sitä varten ilmoitetussa liittokokouksessa, vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistöllä annetuista äänistä. Liiton purkautuessa sen jäljelle jääneet varat ja muu omaisuus on luovutettava johonkin Kansallinen senioriliitto ry:n päämäärää lähellä olevaan tarkoitukseen jälkimmäisen purkautumisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla.

Piirin mallisäännöt

1 Nimi, kotipaikka ja toiminta-alue

Yhdistyksen nimi on _____
kansallinen senioripiiri ry.

Yhdistys kuuluu piirijärjestönä Kansallinen senioriliitto ry:hyn, jota näissä säännöissä sanotaan liitoksi.

Yhdistyksen, jota näissä säännöissä sanotaan piiriksi, kotipaikka on _____.

Piirin toiminta-alueena on maakunnallisesti tai muutoin luontaisesti muodostunut alue.

2 Tarkoitus

(Piiri)

– (tukee jäsenyhdistystensä toimintaa)

Piirin tarkoituksena on edistää eläkeläisten ja ikääntyvien henkistä ja aineellista hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta.

Piiri toimii jäsenyhdistystensä ja liiton yhdyssiteenä **sekä** (toimii) ikääntyvien ja eläkeläisten alueellisena edunvalvojana. (ja pitää yhteyttä alueensa muihin eläkeläisjärjestöihin.)

Piiri toimii liiton hyväksymiä arvoja ja linjauksia noudattaen ja **edistää liiton päätösten toteuttamista**.

Piiri on puolueisiin kuulumaton. **Toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tai muun välittömän taloudellisen ansion hankkiminen.**

3 Toiminta

Piiri tukee ja neuvoo jäsenyhdistyksiään. Piiri järjestää erilaisia tilaisuuksia, ohjaa ja kouluttaa jäsenistöään ja tukee vapaaehtoista palvelutoimintaa. Piiri edistää senioritoiminnan tunnettavuutta alueellaan.

(Piiri tekee aloitteita ja antaa lausuntoja liitolle jäsenkuntaansa koskevissa asioissa sekä tekee aloitteita eläke- ja sosiaaliturvan kehittämiseksi omalla alueellaan.)

Piiri tekee aloitteita ja antaa lausuntoja liitolle ja alueviranomaisille ikääntyviä ja eläkeläisiä koskevissa edunvalvonta- ja palveluiden kehittämisasioissa. Piiri voi tehdä kansainvälistä yhteistyötä.

Piiri osallistuu piiritason eläkeläisjärjestöjen yhteistyöhön ja alueelliseen edunvalvontatyöhön sekä tekee yhteistyötä alueellisten viranomaisten kanssa.

4 Talous

Toimintansa tukemiseksi piiri voi

- harjoittaa virkistys- ja kuntoutustoimintaa, julkaisutoimintaa ja audiovisuaalista toimintaa sekä majoitus-, kahvila- ja ravintolatoimintaa
- kantaa jäsenistöltään jäsenmaksua, järjestää varainkeräyksiä ja arpajaisia sekä harjoittaa jäsenpalvelutuotteiden myyntiä
- ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja,
- omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä aineetomia oikeuksia.

5 (4) Jäsenet

Varsinaiseksi jäseneksi voi hakea liiton rekisteröity paikallisyhdistys.

Tukijäseneksi voi hakea muu rekisteröity yhdistys, oikeuskelpoinen yhteisö ja yksityinen henkilö.

Piirihallitus hyväksyy uudet jäsenet ja pitää jäsenluetteloa.

6 (5) Jäsenmaksut

Piirin syyskokous vahvistaa varsinaisten jäsenten ja tukijäsenten jäsenmaksun seuraavaa kalenterivuotta varten.

7 (6) Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet

Kunniapuheenjohtajaksi voi piirikokous piirihallituksen esityksestä kutsua piirin puheenjohtajana erityisesti ansioituneen henkilön. Piirillä voi olla vain yksi kunniapuheenjohtaja kerrallaan.

Kunniajäseniksi voi piirikokous piirihallituksen esityksestä kutsua piirin ja liiton toiminnassa ansioituneita paikallisyhdistysten jäseniä.

Piirin kunniapuheenjohtajasta ja kunniajäsenistä ei suoriteta jäsenmaksua piirille.

8 (7) Piirin hallinto

Päätäväältä käyttää piirikokous. Päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa piirin hallitus. Luottamustehtäviin voidaan valita vain piiriin kuuluvien paikallisyhdistysten varsinaisia jäseniä.

9 (8) Piirikokousten aika ja koollekutsuminen

Varsinaiset kokoukset

Piirin on pidettävä vuosittain kaksi varsinaista kokousta, kevätkokous viimeistään huhtikuun 15.päivänä sekä syyskokous marraskuun loppuun mennessä.

Ylimääräinen kokous

Ylimääräinen piirikokous pidetään, kun piirikokous tai piirihallitus niin päättää tai vähintään kolme (3) varsinaista jäsentä tai vähintään kymmenesosa (1/10) varsinaisista jäsenistä sitä yhdistysten päätöksen perusteella piirihallitukselta kirjallisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten pyytää. Piirikokous on pidettävä yhden (1) kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä.

Kokouskutsu

Piirikokousten ajan ja paikan määrää piirihallitus. Kokouskutsu on lähetettävä jäsenille sekä sääntömääräisesti läsnäolo- ja puheoikeutetuille postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsu lähetetään jäsenen ilmoittamaan yhteystietoon.

10 (9) Piirikokousten osanottajat ja aloiteoikeus

Osallistuminen ja äänioikeus

Piirikokouksiin on kukin varsinainen jäsen oikeutettu lähettämään yhden (1) äänivaltaisen edustajan jäsenmääränsä kutakin alkavaa 60-lukua kohti. Kokousedustus määräytyy yhdistyksen edellisen toimintavuoden viimeisenä päivänä olleen henkilöjäsenmäärän mukaan. Äänioikeus on vain edellisen vuoden jäsenmaksuvelvollisuutensa suorittaneilla varsinaisilla jäsenillä.

Kokoukseen voi osallistua hallituksen niin päättäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana. **Kokous voidaan myös pitää kokonaan ilman kokouspaikkaa hallituksen niin päättäessä.**

Läsnäolo- ja puheoikeus

Läsnäolo- ja puheoikeus on **liiton edustajalla**, piirin kunniapuheenjohtajalla ja -jäsenillä, tukijäsenillä ja piirihallituksen jäsenillä. Läsnäolo- ja puheoikeus voidaan myöntää muillekin henkilöille.

Päätöksenteko

Kokouksessa on kullakin edustajalla yksi (1) ääni. Päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä. Puheenjohtajan mielipide ratkaisee äänten mennessä tasan, vaaleissa kuitenkin arpa. **Henkilövaalit suoritetaan suljetuin lipuin tai sähköistä järjestelmää käyttäen.**

Aloiteoikeus

Piirin varsinaisilla jäsenillä, piirihallituksella ja liiton hallituksella on oikeus aloitteiden tekoon piirikokoukselle. Aloitteet on toimitettava piirihallitukselle vähintään yksi (1) kuukausi ennen kokousta. Piirihallitus lähettää tehdyt aloitteet lausunnolla varustettuina kokouskutsun yhteydessä piirin varsinaisille jäsenille.

11 (10) Piirikokousten asiat

Varsinaiset piirikokoukset

Kevätkokous

- valitsee kokoukselle puheenjohtajan, sihteerin, pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat
- toteaa kokouksen osanottajat, laillisuuden ja päätösvaltaisuuden
- vahvistaa kokouksen esityslistan
- asettaa kokouksessa käsiteltäviä asioita varten tarpeelliset toimikunnat
- käsittelee vuosikertomuksen, tilinpäätöksen **tai vuosilaskelman** ja (tilin-)/toiminnantarkastaj(i)e **an** lausunnon
- päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä piirihallitukselle ja muille vastuuvollisille
- käsittelee aloitteet ja piirihallituksen niistä antamat lausunnot.

- valitsee ehdokkaat liiton valtuustoon ja hallitukseen
- valitsee piirin edustajat liittokokoukseen

Syyskokous

- valitsee kokoukselle puheenjohtajan, sihteerin, pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat
- toteaa kokouksen osanottajat, laillisuuden ja päätösvaltaisuuden
- vahvistaa kokouksen esityslistan
- asettaa kokouksessa käsiteltäviä asioita varten tarpeelliset toimikunnat
- käsittelee ja vahvistaa seuraavan vuoden toimintasuunnitelman
- päättää piirihallituksen jäsenten matkakorvauksista ja (tilin-/) toiminnantarkastajien palkkioista
- määrää varsinaisten jäsenten ja tukijäsenten jäsenmaksujen suuruuden
- vahvistaa seuraavan vuoden talousarvion
- valitsee piirihallituksen puheenjohtajan, **jota kutsutaan piiriin puheenjohtajaksi**
- päättää piirihallituksen jäsenten ja **varajäsenen** määrästä ja valitsee piirihallituksen jäsenet ja **varajäsenet**
- valitsee (kaksi (2)) **yhden** (tilin-)/toiminnantarkastajan(a) ja **yhden** (kaksi (2)) **varatilin-/) varatoiminnantarkastajan(a)** seuraavaksi kalenterivuodeksi
- käsittelee aloitteet sekä piirihallituksen niistä antamat lausunnot.

Ylimääräinen piirikokous

Ylimääräisessä piirikokouksessa käsitellään asiat, jotka kokouskutsussa on mainittu.

12 (11) Hallitus

Jäsenet

Hallitukseen kuuluu syyskokouksessa valittu puheenjohtaja (jota kutsutaan piirin puheenjohtajaksi) sekä vähintään viisi (5) ja enintään neljätoista (14) kalenterivuodeksi kerrallaan valittua jäsentä ja 0–14 varajäsentä. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten toimiaika saa samassa tehtävässä yhtäjaksoisesti olla enintään kuusi (6) (neljä (4)) vuotta.

Järjestäytyminen

Hallitus pitää järjestäytymiskokouksen ennen toimintakauden alkua.

Hallitus valitsee varapuheenjohtajan keskuudestaan sekä muita toimihenkilöitä, jotka voivat olla hallituksen ulkopuolisia. Hallitus voi asettaa avukseen neuvottelu- ja toimikuntia.

Päätösvalta

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien, on läsnä. Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista hallituksen jäsenistä. Puheenjohtajan mielipide ratkaisee äänten mennessä tasan, vaaleissa kuitenkin arpa.

Kokoukseen voi osallistua hallituksen niin päättäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Kokous voidaan myös pitää kokonaan ilman kokouspaikkaa hallituksen niin päättäessä.

Kokouskutsu

(Hallitus on kutsuttava koolle vähintään yksi (1) viikko ennen kokousta.) Kokouskutsu on lähetettävä hallituksen jäsenille ja muille läsnäoloon oikeutetuille postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen vähintään yksi (1) viikko ennen kokousta.

Kiireellisiä asioita varten voidaan hallitus kutsua koolle ilman määräaikaa, kuitenkin niin, että jokaisella jäsenellä on mahdollisuus osallistua.

Läsnäolo- ja puheoikeus

Hallitus voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden myös muille henkilöille.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on sen lisäksi mitä säännöt muuten edellyttävät

- panna täytäntöön piirikokousten päätökset ja ohjata toimintaa niiden mukaisesti
- ohjata ja tukea paikallisyhdistysten toimintaa
- valmistella piirikokouksissa käsiteltäviksi tulevat asiat ja kutsua kokoukset koolle
- toteuttaa liiton suunnitelmien ja ohjeiden mukaista toimintaa
- huolehtia varojen hankinnasta ja vastata omaisuuden hoidosta
- valita toimihenkilöt ja vahvistaa toimenkuvat
- tehdä aloitteita toiminnan kehittämiseksi
- valita piirin edustaja paikallisyhdistysten kokouksiin
- osallistua alueelliseen edunvalvontatyöhön seuraamalla ja vaikuttamalla keskeisten toimijoiden nimeämiseen piirin alueen yhteistoimintaelimiin
- voi delegoida tehtäviä erikseen nimettävälle toimihenkilölle
- päättää piirin jäsenyyksistä eri yhteisöissä ja valita piirin edustajat niihin

Piirin kirjanpito ja tilinpäätös voidaan antaa ulkopuolisen hoidettavaksi.

13 Piirin toiminta- ja tilikausi

Piirin toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen vuosikertomus on jätettävä (tilin-)/toiminnantarkastaj(i)alle viimeistään yksi (1) kuukausi ennen piirin kevätkokousta ja ne on palautettava piirihallitukselle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen piirikokousta.

Yhdistyksen tilinpidossa voidaan soveltaa myös yhdistyslain 37a pykälää kuitenkin niin, että yhdistyksen kokous saa nähtäväkseen vuosilaskelman tilinpidosta.

14 Nimen kirjoittaminen

(Piirin nimen kirjoittavat puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, jompikumpi yhdessä sihteerin tai taloudenhoitajan kanssa.)

Piirin nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja yksin, varapuheenjohtaja, sihteeri, taloudenhoitaja tai hallituksen oikeuttama henkilö, kaksi yhdessä.

15 (12) Eroaminen ja erottaminen

Jos jäsen päättää erota piiristä, siitä on ilmoitettava kirjallisesti piirihallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai piirikokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi. Eroava jäsen on velvollinen suorittamaan kaikki ne taloudelliset velvoitteet, jotka sille kuuluvat sinä kalenterivuonna, jona eroaminen tapahtuu.

Jos jäsen on toiminut piiriä vahingoittavalla tavalla tai muutoin laiminlyönyt ne velvoitteet, joihin asianomainen on piiriin liittymällä sitoutunut, on piirihallituksella oikeus erottaa tämä.

Jäsenellä on oikeus valittaa erottamispäätöksestä piirikokoukselle jättämällä piirihallitukselle osoitettu kirjallinen valitus kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa asiasta tiedon saatuaan. Jos piirikokous saatuaan liiton hallituksen lausunnon ja kuultuaan piirihallitusta ja erotettua jäsentä sekä hankittuaan muut tarpeelliseksi katsomansa selvitykset, hyväksyy erottamispäätöksen vähintään kahdella kolmasosalla (2/3) annetuista äänistä, se tulee voimaan heti.

Piirin jäsen, joka on laiminlyönyt jäsenmaksuvelvoitteensa (~~kahden (2)~~) yhden kalenterivuoden ajalta, voidaan katsoa piirihallituksen päätöksellä eronneeksi.

16 (13) Sääntöjen muuttaminen

Kysymys näiden sääntöjen muuttamisesta (tai piirin purkamisesta) voidaan ottaa esille piirin kokouksessa, jos asiasta on kokouskutsussa mainittu. Päätökseen vaaditaan vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä. Sääntömuutokselle on saatava liiton hyväksyminen.

17 Piirin purkautuminen

Kysymys piirin purkamisesta voidaan ottaa esille piirikokouksessa, jos asiasta on kokouskutsussa mainittu ja siitä on ilmoitettu liiton hallitukselle vähintään vuotta ennen. Päätökseen piirin purkamisesta vaaditaan vähintään kolme neljäsosan (3/4) enemmistö.

Purkamispäätös on voimaan tullakseen vahvistettava aikaisintaan kahden (2) viikon kuluttua pidettävässä, sitä varten ilmoitetussa piirikokouksessa vähintään (~~kahden kolmasosan (2/3)) (3/4) kolme neljäsosan~~ enemmistöllä annetuista äänistä.

Piirin purkautuessa sen varat luovutetaan Kansallinen senioriliitto ry:lle ja kaikki Kansallinen senioriliitto ry:n kanssa tehdyt sopimukset ja käyttöoikeudet päättyvät.

Paikallisyhdistyksen mallisäännöt, kaksi kokousta

1 Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on _____
kansalliset seniorit/ seniorit ry ja yhdistys kuuluu
paikallisyhdistyksenä Kansallinen senioriliitto ry:-
hyn, jota näissä säännöissä sanotaan liitoksi, ja
alueensa Kansallinen senioriliitto ry:n rekisteröityyn
piiriin, jota näissä säännöissä sanotaan piiriksi.

Yhdistyksen kotipaikka on _____.

2 Tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää eläkeläisten ja
ikäntyvien henkistä (ten) ja aineellista (en) (tarpei-
den) hyvinvointia (tydyttämistä) ja sosiaali(seen)sta
turvallisuutta. (een tähtäviä toimenpiteitä:-)

Yhdistys toimii alueellaan eläkeläisten ja ikäänty-
vien edunvalvojana, yhdyssiteenä ja yhteenkuu-
luvuuden tunteen lujittajana. (sekä pitää yhteyttä
alueensa muihin eläkeläisyhdistyksiin:-)

Yhdistys toimii liiton hyväksymiä arvoja ja linjauk-
sia noudattaen ja edistää liiton päätösten toteutta-
mista.

Yhdistys on puolueisiin kuulumaton. Toiminnan tar-
koituksena ei ole voiton tai muun välittömän talou-
dellisen ansion hankkiminen.

3 Toiminta

(Yhdistys järjestää erilaisia tilaisuuksia, tukee
vapaaehtoista palvelutoimintaa, ohjaa ja kouluttaa
jäseniään:-) Yhdistys järjestää harrastus-, koulutus-
ja tapahtumatoimintaa sekä lähimmäispalvelua,
(sekä) ja tiedottaa ja viestii arvoistaan ja toimin-
nastaan. Yhdistys voi muodostaa (erikoisaloja ja
paikallista toimintaa varten) rekisteröimättömiä ker-
hoja ja osastoja.

Yhdistys tekee aloitteita ja antaa lausuntoja lii-
tolle, piirille ja kotikunnalle ikääntyviä ja eläkeläisiä

koskevilla edunvalvonta- ja palveluiden kehittä-
misasioissa. Yhdistys voi tehdä alueellista ja kan-
sainvälistä yhteistyötä.

(Yhdistys tekee aloitteita ja antaa lausuntoja liitolle
ja piirille jäseniään koskevilla asioissa sekä tekee
aloitteita eläke- ja sosiaaliturvan kehittämiseksi
alueellaan).

Yhdistys tekee yhteistyötä muiden paikallisten elä-
keläisjärjestöjen ja ikääntyville palveluja tuottavien
järjestöjen ja viranomaisten kanssa.

4 Talous

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi

- harjoittaa virkistys- ja kuntoutustoimintaa, jul-
kaisutoimintaa ja audiovisuaalista toimintaa
sekä majoitus-, kahvila- ja ravintolatoimintaa
- kantaa jäseniltään jäsenmaksua, järjestää
varainkeräyksiä ja arpajaisia sekä harjoittaa
jäsenpalvelutuotteiden myyntiä
- ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja,
- omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeel-
lista irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä aineet-
tomia oikeuksia.

5 (4) Jäsenet

Varsinaiseksi jäseneksi voi hakea jokainen, joka
hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt.

Tukijäseneksi voi hakea rekisteröity yhdistys,
oikeuskelpoinen yhteisö ja yksityinen henkilö.

(Yhdistyksen hallitus hyväksyy uudet jäsenet ja
pitää jäsenluetteloa:-)

Yhdistyksen hallitus päättää jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä pitää jäsenluetteloa. Hallitus voi valtuuttaa yhdistyksen puheenjohtajan päättämään jäsenhakemusten hyväksymisestä.

6 (5) Jäsenmaksut

Yhdistyksen syyskokous vahvistaa varsinaisten jäsenten ja tukijäsenten jäsenmaksut seuraavaa kalenterivuotta varten. Yhdistyksen hallituksella on oikeus vapauttaa jäsenmaksusta sairauden, varattomuuden tms. syyn johdosta.

7 (6) Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet

Kunniapuheenjohtajaksi voi yhdistyksen kokous, hallituksen esityksestä, kutsua erityisesti ansiotuneen entisen puheenjohtajansa. Kunniapuheenjohtajia voi olla vain yksi kerrallaan.

Kunniajäseniksi voi yhdistyksen kokous, hallituksen esityksestä, kutsua yhdistyksen toiminnassa ansiotuneita jäseniä.

Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet eivät suorita yhdistykselle jäsenmaksua.

8 (7) Yhdistyksen hallinto

Päätäntävaltaa käyttävät yhdistyksen kokoukset. Päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa yhdistyksen hallitus. Luottamustehtäviin voidaan valita vain yhdistyksen varsinaisia jäseniä.

9 (8) Yhdistyksen kokousten aika ja koollekutsuminen

Varsinaiset kokoukset

Yhdistys pitää vuosittain kaksi varsinaista kokousta, kevätkokouksen viimeistään maaliskuun 15. päivänä ja syyskokouksen viimeistään marraskuun 15. päivänä.

Ylimääräinen kokous

Yhdistyksen ylimääräinen kokous pidetään, milloin yhdistyksen varsinainen kokous tai hallitus niin päättää tai vähintään yksi kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta kirjallisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten pyytää. Kokous on pidettävä yhden (1) kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä.

Kokouskutsu

Yhdistyksen kokouksen ajan ja paikan määrää hallitus. Kokouskutsu on julkaistava yhdistyksen ilmoituslehdiksi nimetyissä lehdissä tai lähetettävä postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen jäsenille vähintään yksi (1) viikko ennen kokousta. Kokouskutsu lähetetään jäsenen ilmoittamaan yhteystietoon.

10 (9) Yhdistyksen kokousten osanottajat ja aloiteoikeus

Äänioikeus ja päätöksenteko

Kokouksessa on kullakin läsnä olevalla varsinaisella jäsenellä yksi (1) ääni. Päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä.

Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa. **Henkilövaalit suoritetaan suljetuin lipuin tai sähköistä järjestelmää käyttäen.**

Kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana. **Kokous voidaan myös pitää kokonaan ilman kokouspaikkaa hallituksen niin päättäessä.**

Läsnäolo- ja puheoikeus

Läsnäolo- ja puheoikeus on **piirin edustajalla**, yhdistyksen kunniapuheenjohtajalla ja -jäsenillä sekä yhdistyksen tukijäsenillä. Yhdistyksen kokouksissa voidaan läsnäolo- ja puheoikeus myöntää muillekin henkilöille.

Aloiteoikeus

Aloiteoikeus on yhdistyksen jäsenillä, hallituksella sekä liiton ja piirin hallituksilla. Aloitteet on jätettävä hallituksen puheenjohtajalle vähintään yksi (1) kuukausi ennen kokousta.

11 (10) Yhdistyksen kokousten asiat

Kevätkokous

- valitsee kokoukselle puheenjohtajan, sihteerin sekä pöytäkirjan tarkastajat ja ääntenlaskijat
- toteaa kokouksen osanottajat, laillisuuden ja päätösvaltaisuuden
- vahvistaa kokouksen esityslistan
- käsittelee vuosikertomuksen, tilinpäätöksen **tai vuosilaskelman** ja (~~tilin~~)/toiminnantarkastaj(**ie**)**an** lausunnon
- päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvollisille
- valitsee liiton ja piirin kokouksiin äänivaltaiset edustajat liiton ja piirin sääntöjen edellyttämällä tavalla
- käsittelee aloitteet.

Syyskokous

- valitsee kokoukselle puheenjohtajan, sihteerin sekä pöytäkirjan tarkastajat ja ääntenlaskijat
- toteaa kokouksen osanottajat, laillisuuden ja päätösvaltaisuuden
- vahvistaa kokouksen esityslistan
- käsittelee ja vahvistaa yhdistyksen toimintasuunnitelman
- määrää varsinaisten ja tukijäsenten jäsenmaksujen suuruuden ja päättää (~~tilin~~) toiminnantarkastaj(**ie**)**an** palkkioista
- vahvistaa seuraavan vuoden talousarvion

- valitsee hallituksen puheenjohtajan, jota kutsutaan myös yhdistyksen puheenjohtajaksi
- päättää hallituksen jäsenten **ja varajäsenten** määrästä (ja)
- valitsee hallituksen jäsenet **ja varajäsenet**
- valitsee (~~kaksi~~-(2)) **yhden** (~~tilin~~)/toiminnantarkastajan(**a**) ja **yhden** (~~kaksi~~-(2)) (~~varatilin~~-/) varatoiminnantarkastajan(**a**)
- nimeää ehdokkaat piirihallitukse(**e**)n **jäseniksi ja varajäseniksi**
- nimeää yhdistyksen ilmoituslehdet
- käsittelee aloitteet.

Ylimääräinen kokous

Ylimääräisessä kokouksessa käsitellään kokouksessa mainitut asiat.

12 (11) Hallitus

Jäsenet

Hallitukseen kuuluu syyskokouksessa valittu puheenjohtaja, (jota kutsutaan yhdistyksen puheenjohtajaksi) sekä vähintään kaksi (2), mutta enintään kymmenen (10) kalenterivuodeksi kerrallaan valittua jäsentä **ja 0–10 varajäsentä**. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten toimiaika saa **samassa tehtävässä** yhtäjaksoisesti olla enintään **kuusi (6) vuotta** (~~neljä~~-(4)-~~vuotta~~).

Järjestäytyminen

Hallitus pitää järjestäytymiskokouksen ennen toimintakauden alkua.

Hallitus valitsee varapuheenjohtajan keskuudestaan sekä muita toimihenkilöitä, jotka

voivat olla hallituksen ulkopuolisia. Hallitus voi asettaa avukseen neuvottelu- ja toimikuntia sekä vahvistaa yhdistyksen alaisina toimivien kerhojen ja osastojen toimintaohjeet.

Päätösvalta

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien, on läsnä. Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista hallituksen jäsenistä. Puheenjohtajan mielipide ratkaisee äänten mennessä tasan, vaaleissa kuitenkin arpa.

Kokoukseen voi osallistua hallituksen niin päätäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Kokous voidaan myös pitää kokonaan ilman kokouspaikkaa hallituksen niin päätäessä.

Kokouskutsu

(Hallitus on kutsuttava koolle vähintään yksi (1) viikko ennen kokousta.) Kokouskutsu on lähetettävä hallituksen jäsenille ja muille läsnäoloon oikeutetuille postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen vähintään yksi (1) viikko ennen kokousta.

Kiireellisiä asioita varten voidaan hallitus kutsua koolle ilman määräaikaa, kuitenkin niin, että jokaisella jäsenellä on mahdollisuus osallistua.

Läsnäolo- ja puheoikeus

Hallitus voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden myös muille henkilöille.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä säännöt muutoin edellyttävät:

- valmistella yhdistyksen kokouksissa käsiteltäviksi tulevat asiat ja kutsua kokoukset koolle
- panna täytäntöön yhdistyksen kokousten päätökset ja ohjata toimintaa niiden mukaisesti
- valita toimihenkilöt ja vahvistaa toimenkuvat
- valvoa ja ohjata kerhojen ja osastojen toimintaa

- huolehtia varojen hankinnasta ja vastata yhdistyksen omaisuuden hoidosta
- tehdä aloitteita toiminnan kehittämiseksi
- toimia liiton ja piirin suunnitelmien ja linjausten mukaisesti
- valvoa ja edistää eläkeläisten ja ikäihmisten etua alueellaan
- pitää yhteyttä ja valita tarvittaessa edustajansa paikkakunnalla toimiviin muihin järjestöihin
- päättää yhdistyksen jäsenyyksistä eri yhteisöissä ja valita yhdistyksen edustajat niihin.

Yhdistyksen kirjanpito ja tilinpäätöksen laadinta voidaan hallituksen päätöksellä antaa ulkopuoliselle.

13 Toiminta- ja tilikausi

Yhdistyksen toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi. Hallituksen on annettava tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen vuosikertomus (tilin-)/toiminnantarkastaj(i)alle viimeistään yksi (1) kuukausi ennen kevätkokousta ja (tilin-)/toiminnantarkastaja(i)en tulee palauttaa ne hallitukselle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen kevätkokousta.

Yhdistyksen tilinpidossa voidaan soveltaa myös yhdistyslain 37a pykälää kuitenkin niin, että yhdistyksen kokous saa nähtäväkseen vuosilaskelman tilinpidosta.

14 Nimen kirjoittaminen

(Yhdistyksen nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, jompikumpi yhdessä sihteerin tai taloudenhoitajan kanssa.)

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja yksin, varapuheenjohtaja, sihteeri, taloudenhoitaja tai hallituksen oikeuttama henkilö, kaksi yhdessä.

15 (12) Eroaminen ja erottaminen

Jos jäsen päättää erota yhdistyksestä, siitä on ilmoitettava kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi.

Jos jäsen on toiminut yhdistystä vahingoittavalla tavalla tai muutoin laiminlyönyt ne veloitteet, joihin hän yhdistykseen liittymällä on sitoutunut, voi yhdistyksen hallitus erottaa hänet. Jäsen, joka on laiminlyönyt jäsenmaksuvelvollisuutensa yhden (1) vuoden ajalta, voidaan katsoa hallituksen päätöksellä eronneeksi.

Jäsenellä on oikeus valittaa erottamispäätöksestä yhdistyksen kokoukselle jättämällä kirjallinen valitus hallitukselle kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa asiasta tiedon saatuaan. Jos yhdistyksen kokous saatuaan hallituksen lausunnon ja kuultuaan erotettua jäsentä, hyväksyy erottamispäätöksen vähintään kahdella kolmasosalla (2/3) annetuista äänistä, se tulee voimaan heti.

16 (13) Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkautuminen

Kysymys näiden sääntöjen muuttamisesta (tai yhdistyksen purkamisesta) voidaan ottaa esille yhdistyksen kokouksessa, jos asiasta on kokouskutsussa mainittu.

Päätökseen **sääntöjen muuttamisesta** vaaditaan vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä. Sääntömuutokselle on saatava liiton hallituksen hyväksyminen.

Kysymys yhdistyksen purkamisesta voidaan ottaa esille yhdistyksen kokouksessa, jos asiasta on kokouskutsussa mainittu ja siitä on ilmoitettu liiton ja piirin hallitukselle vähintään puoli vuotta ennen. Päätökseen yhdistyksen purkamisesta vaaditaan vähintään kolme neljäsosan (3/4) enemmistö annetuista äänistä. Purkamispäätös on voimaan tullakseen vahvistettava toisessa aikaisintaan kahden (2) viikon kuluttua pidettävässä, sitä varten ilmoitussa yhdistyksen kokouksessa vähintään (kahden kolmasosan ~~(2/3)~~ kolme neljäsosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä.

Yhdistyksen purkautuessa sen varat luovutetaan Kansallinen senioriliitto ry:lle ja kaikki Kansallinen senioriliitto ry:n kanssa tehdyt sopimukset ja käyttöoikeudet päättyvät.

Paikallisyhdistyksen mallisäännöt, yksi kokous

1 Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on _____
kansalliset seniorit/ seniorit ry ja yhdistys kuuluu paikallisyhdistyksenä Kansallinen senioriliitto ry:hyn, jota näissä säännöissä sanotaan liitoksi, ja alueensa Kansallinen senioriliitto ry:n rekisteröityyn piiriin, jota näissä säännöissä sanotaan piiriksi.

Yhdistyksen kotipaikka on _____.

2 Tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää eläkeläisten ja ikääntyvien henkistä ja aineellista hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta.

Yhdistys toimii alueellaan eläkeläisten ja ikääntyvien edunvalvojana, yhdyssiteenä ja yhteenkuuluvuuden tunteen lujittajana.

Yhdistys toimii liiton hyväksymiä arvoja ja linjauksia noudattaen ja edistää liiton päätösten toteuttamista.

Yhdistys on puolueisiin kuulumaton. Toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tai muun välittömän taloudellisen ansion hankkiminen.

3 Toiminta

Yhdistys järjestää harrastus-, koulutus- ja tapahtumatoimintaa sekä lähimmäispalvelua, ja tiedottaa ja viestii arvoistaan ja toiminnastaan. Yhdistys voi muodostaa rekisteröimättömiä kerhoja ja osastoja.

Yhdistys tekee aloitteita ja antaa lausuntoja liitolle, piirille ja kotikunnalle ikääntyviä ja eläkeläisiä koskevilla edunvalvonta- ja palveluiden kehittämisasioissa. Yhdistys voi tehdä alueellista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Yhdistys tekee yhteistyötä muiden paikallisten eläkeläisjärjestöjen ja ikääntyville palveluja tuottavien järjestöjen ja viranomaisten kanssa.

4 Talous

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi

- harjoittaa virkistys- ja kuntoutustoimintaa, julkaisutoimintaa ja audiovisuaalista toimintaa sekä majoitus-, kahvila- ja ravintolatoimintaa
- kantaa jäseniltään jäsenmaksua, järjestää varainkeräyksiä ja arpajaisia sekä harjoittaa jäsenpalvelutuotteiden myyntiä
- ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä aineettomia oikeuksia.

5 Jäsenet

Varsinaiseksi jäseneksi voi hakea jokainen, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt.

Tukijäseneksi voi hakea rekisteröity yhdistys, oikeuskelpoinen yhteisö ja yksityinen henkilö.

Yhdistyksen hallitus päättää jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä pitää jäsenluetteloa. Hallitus voi valtuuttaa yhdistyksen puheenjohtajan päättämään jäsenhakemusten hyväksymisestä.

6 Jäsenmaksut

Yhdistyksen kokous vahvistaa varsinaisten jäsenten ja tukijäsenten jäsenmaksut seuraavaa kalenterivuotta varten. Yhdistyksen hallituksella on oikeus vapauttaa jäsenmaksusta sairauden, varattomuuden tms. syyn johdosta.

7 Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet

Kunniapuheenjohtajaksi voi yhdistyksen kokous, hallituksen esityksestä, kutsua erityisesti ansioituneen entisen puheenjohtajansa. Kunniapuheenjohtajia voi olla vain yksi kerrallaan.

Kunniajäseniksi voi yhdistyksen kokous, hallituksen esityksestä, kutsua yhdistyksen toiminnassa ansiotuneita jäseniä.

Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet eivät suorita yhdistykselle jäsenmaksua.

8 Yhdistyksen hallinto

Päätäntävaltaa käyttää yhdistyksen kokous. Päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa yhdistyksen hallitus. Luottamustehtäviin voidaan valita vain yhdistyksen varsinaisia jäseniä.

9 Yhdistyksen kokousten aika ja koollekutsuminen

Varsinainen kokous

Yhdistys pitää vuosittain yhden varsinaisen kokouksen viimeistään kesäkuun 30. päivänä.

Ylimääräinen kokous

Yhdistyksen ylimääräinen kokous pidetään, milloin yhdistyksen varsinainen kokous tai hallitus niin päättää tai vähintään yksi kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta kirjallisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten pyytää. Kokous on pidettävä yhden (1) kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä.

Kokouskutsu

Yhdistyksen kokouksen ajan ja paikan määrää hallitus. Kokouskutsu on julkaistava yhdistyksen ilmoituslehdiksi nimetyissä lehdissä tai lähetettävä postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen jäsenille vähintään yksi (1) viikko ennen kokousta. Kokouskutsu lähetetään jäsenen ilmoittamaan yhteystietoon.

10 Yhdistyksen kokousten osanottajat ja aloiteoikeus

Äänioikeus ja päätöksenteko

Kokouksessa on kullakin läsnä olevalla varsinaisella jäsenellä yksi (1) ääni. Päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä.

Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa. Henkilövaalit suoritetaan suljetuin lipuin tai sähköistä järjestelmää käyttäen.

Kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana. Kokous voidaan myös pitää kokonaan ilman kokouspaikkaa hallituksen niin päättäessä.

Läsnäolo- ja puheoikeus

Läsnäolo- ja puheoikeus on piirin edustajalla, yhdistyksen kunniapuheenjohtajalla ja -jäsenillä sekä yhdistyksen tukijäsenillä. Yhdistyksen kokouksissa voidaan läsnäolo- ja puheoikeus myöntää muillekin henkilöille.

Aloiteoikeus

Aloiteoikeus on yhdistyksen jäsenillä, hallituksella sekä liiton ja piirin hallituksilla. Aloitteet on jätettävä hallituksen puheenjohtajalle vähintään yksi (1) kuukausi ennen kokousta.

11 Yhdistyksen kokouksen asiat

- valitsee kokoukselle puheenjohtajan, sihteerin sekä pöytäkirjan tarkastajat ja ääntenlaskijat
- toteaa kokouksen osanottajat, laillisuuden ja päätösvaltaisuuden
- vahvistaa kokouksen esityslistan
- käsittelee vuosikertomuksen, tilinpäätöksen tai vuosilaskelman ja toiminnantarkastajan lausunnon

- päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvollisille
- valitsee liiton ja piirin kokouksiin äänivaltaiset edustajat liiton ja piirin sääntöjen edellyttämällä tavalla
- käsittelee ja vahvistaa yhdistyksen toimintasuunnitelman
- määrää varsinaisten ja tukijäsenten jäsenmaksujen suuruuden ja päättää toiminnantarkastajan palkkiosta
- vahvistaa seuraavan vuoden talousarvion
- valitsee hallituksen puheenjohtajan, jota kutsutaan myös yhdistyksen puheenjohtajaksi
- päättää hallituksen jäsenten ja varajäsenten määrästä
- valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet
- valitsee yhden toiminnantarkastajan ja yhden varatoiminnantarkastajan
- nimeää ehdokkaat piirihallituksen jäseniksi ja varajäseniksi
- nimeää yhdistyksen ilmoituslehdet
- käsittelee aloitteet.

Ylimääräinen kokous

Ylimääräisessä kokouksessa käsitellään kokouskutsussa mainitut asiat.

12 Hallitus

Jäsenet

Hallitukseen kuuluu yhdistyksen kokouksessa valittu puheenjohtaja, sekä vähintään kaksi (2), mutta enintään kymmenen (10) kalenterivuodeksi kerrallaan valittua jäsentä ja 0–10 varajäsentä. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten toimiaika saa samassa tehtävässä yhtäjaksoisesti olla enintään kuusi (6) vuotta (neljä (4) vuotta).

Järjestäytyminen

Hallitus pitää järjestäytymiskokouksen ennen toimintakauden alkua.

Hallitus valitsee varapuheenjohtajan keskuudessaan sekä muita toimihenkilöitä, jotka voivat olla hallituksen ulkopuolisia. Hallitus voi asettaa avukseen neuvottelu- ja toimikuntia sekä vahvistaa yhdistyksen alaisina toimivien kerhojen ja osastojen toimintaohjeet.

Päätösvalta

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien, on läsnä. Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista hallituksen jäsenistä. Puheenjohtajan mielipide ratkaisee äänten mennessä tasan, vaaleissa kuitenkin arpa.

Kokoukseen voi osallistua hallituksen niin päätäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Kokous voidaan myös pitää kokonaan ilman kokouspaikkaa hallituksen niin päätäessä.

Kokouskutsu

Kokouskutsu on lähetettävä hallituksen jäsenille ja muille läsnäoloon oikeutetuille postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen vähintään yksi (1) viikko ennen kokousta.

Kiireellisiä asioita varten voidaan hallitus kutsua koolle ilman määräaika, kuitenkin niin, että jokaisella jäsenellä on mahdollisuus osallistua.

Läsnäolo- ja puheoikeus

Hallitus voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden myös muille henkilöille.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä säännöt muutoin edellyttävät:

- valmistella yhdistyksen kokouksissa käsiteltäviksi tulevat asiat ja kutsua kokoukset koolle
- panna täytäntöön yhdistyksen kokousten päätökset ja ohjata toimintaa niiden mukaisesti
- valita toimihenkilöt ja vahvistaa toimenkuvat
- valvoa ja ohjata kerhojen ja osastojen toimintaa
- huolehtia varojen hankinnasta ja vastata yhdistyksen omaisuuden hoidosta
- tehdä aloitteita toiminnan kehittämiseksi
- toimia liiton ja piirin suunnitelmien ja linjausten mukaisesti
- valvoa ja edistää eläkeläisten ja ikäihmisten etua alueellaan
- pitää yhteyttä ja valita tarvittaessa edustajansa paikkakunnalla toimiviin muihin järjestöihin
- päättää yhdistyksen jäsenyyksistä eri yhteisöissä ja valita yhdistyksen edustajat niihin.

Yhdistyksen kirjanpito ja tilinpäätöksen laadinta voidaan hallituksen päätöksellä antaa ulkopuoliselle.

13 Toiminta- ja tilikausi

Yhdistyksen toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi. Hallituksen on annettava tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen vuosikertomus toiminnantarkastajalle viimeistään yksi (1) kuukausi ennen yhdistyksen kokousta ja toiminnantarkastajan tulee palauttaa ne hallitukselle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen yhdistyksen kokousta.

Yhdistyksen tilinpidossa voidaan soveltaa myös yhdistyslain 37a pykälää kuitenkin niin, että yhdistyksen kokous saa nähtäväkseen vuosilaskelman tilinpidosta.

14 Nimen kirjoittaminen

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja yksin, varapuheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitaja tai hallituksen oikeuttama henkilö, kaksi yhdessä.

15 Eroaminen ja erottaminen

Jos jäsen päättää erota yhdistyksestä, siitä on ilmoitettava kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi.

Jos jäsen on toiminut yhdistystä vahingoittavalla tavalla tai muutoin laiminlyönyt ne velvoitteet, joihin hän yhdistykseen liittymällä on sitoutunut, voi yhdistyksen hallitus erottaa hänet. Jäsen, joka on laiminlyönyt jäsenmaksuvelvollisuutensa yhden (1) vuoden ajalta, voidaan katsoa hallituksen päätöksellä eronneeksi.

Jäsenellä on oikeus valittaa erottamispäätöksestä yhdistyksen kokoukselle jättämällä kirjallinen valitus hallitukselle kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa asiasta tiedon saatuaan. Jos yhdistyksen kokous saatuaan hallituksen lausunnon ja kuultuaan erotettua jäsentä, hyväksyy erottamispäätöksen vähintään kahdella kolmasosalla (2/3) annetuista äänistä, se tulee voimaan heti.

16 Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkautuminen

Kysymys näiden sääntöjen muuttamisesta voidaan ottaa esille yhdistyksen kokouksessa, jos asiasta on kokouskutsussa mainittu. Päätökseen sääntöjen muuttamisesta vaaditaan vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä. Sääntömuutokselle on saatava liiton hallituksen hyväksyminen.

Kysymys yhdistyksen purkamisesta voidaan ottaa esille yhdistyksen kokouksessa, jos asiasta on kokouskutsussa mainittu ja siitä on ilmoitettu liiton ja piirin hallitukselle vähintään puolta vuotta ennen.

Päätökseen yhdistyksen purkamisesta vaaditaan vähintään kolme neljäsosan (3/4) enemmistö annetuista äänistä. Purkamispäätös on voimaan tullakseen vahvistettava toisessa aikaisintaan kahden (2) viikon kuluttua pidettävässä, sitä varten ilmoitetussa yhdistyksen kokouksessa vähintään kolme neljäsosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä.

Yhdistyksen purkautuessa sen varat luovutetaan Kansallinen senioriliitto ry:lle ja kaikki Kansallinen senioriliitto ry:n kanssa tehdyt sopimukset ja käyttöoikeudet päättyvät.

Aloitteet

Pohjois-Karjalan seniorit ry

Varsinaisten jäsenten jäsenmaksun kohtuullistaminen

Pohjois-Karjalan seniorit ry esittää kohteliaimmin, että liittokokous ohjeistaa Kansallisen senioriliiton hallitusta ja valtuustoa tulevina vuosina ottamaan huomioon liiton sääntöjen 5 §:n mukaisesti jäsenmaksua vahvistaessaan maassamme vallitsevan taloudellisen tilanteen ja siten mahdollisuuksien mukaan kohtuullisesti alentamaan varsinaisten jäsenten jäsenmaksua ainakin joillakin euroilla esimerkiksi siten, että alennus olisi aluksi viisi (5) euroa.

Perustelu

Liiton jäsenmaksu on ollut vuoteen 2017 euromäärältään 10,00 ja sitten vuonna 2018 se korotettiin 15,00 euroon. Tämä aiheutti vastaavasti jäsenyhdistysten jäsenmaksuihin ainakin vastaavan suuruisen korotuksen ja valitettavasti se osaltaan aiheutti osan jäsenistön jäsenmaksujen maksamattomuuden ja siten jäsenten vähenemän. Kun maassamme on nyt tarve yleisestikin säästöjen synnyttämiseen, niin siten pienikin jäsenmaksun alennus olisi kädenojennus jäsenistöllemme ja kannustava toimenpide. Yhdistysten tulee siirtää alennus jäsenmaksuihinsa tai erityisesti vahvistaa toimintaansa uusien jäsenten saamiseksi toimintaan mukaan.

Liiton talous on tätä kirjoitettaessa viimeisen vahvistetun vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan vahvassa kunnossa, sillä liitolla ei ole pitkäaikaisia velkoja. Liiton omistuksessa on omassa käytössä iso toimistohuoneisto Helsingin keskustassa ja liiton omistamat rahoitusarvopaperit olivat markkina-arvoltaan lähes 1,5 milj. euron arvoiset. Lisäksi liitto on saanut tänä vuonna myös ylimääräistä valtionavustusta, joka entisestään on vahvistanut liiton taloutta. Siten jäsenmaksun alennus ei uhkaa liiton taloutta. Liiton talousarviossa kuluvalle vuodelle jäsenmaksuja on arvioitu kertyvän 360.000 euroa. Mikäli jäsenmaksua alennettaisiin 5,00 euroa, olisi alennus siis siitä laskien 120.000 euroa.

Liittohallituksen aloitevastaus

Pohjois-Karjalan seniorit ry:n aloite: Varsinaisten jäsenten jäsenmaksun kohtuullistaminen

Liiton vuosittaisista tuotoista noin kolmasosa tulee jäsenmaksuista. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAn myöntämän yleisavustuksen osuus on vuodelle 2023 saadusta korotuksesta huolimatta vajaa kolmasosa, ja loput tuotoista muodostuvat liiton varainhankinnasta (mm. lehden ilmoitusmyynnin tuotot, jäsenpalvelutuotteiden myyntituotot, tapahtumatuotot, sijoitusten korkotuotot). Toiminnan kokonaistuotot laskivat 150 000 euroa vuonna 2022. Myös sijoitusten arvon pieneneminen oli vuonna 2022 merkittävä.

Liiton sijoitusten realisointi toiminnan ylläpitämiseksi on lyhytjänteistä toimintaa, eikä saatu myyntitulo riittäisi käyttöön kuin muutamaksi toimintavuodeksi.

Vuodesta 2024 alkaen Veikkausvoittovarot siirtyvät osaksi valtion ns. yleiskatteellista budjettia. Eduskuntapuolueet ovat päässeet parlamentaariseen sopuun siitä, ettei sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustusosuudet laske vuosina 2024 – 2026, mutta vasta hallitusneuvottelut näyttävät, miten avustusten käy ja millä perusteilla ne määräytyvät. Vuodesta 2027 alkaen tilanne on täysin auki, ja siihen pitää järjestöjen varautua erityisesti omaa varainhankintaa kehittämällä.

Senioriliiton jäsenmaksua on edellisen kerran korotettu 2017 viisi (5) euroa. Sitä edeltävä korotus on tehty 12 vuotta aikaisemmin.

Liittovaltuustolle on keväällä 2022 tehty laskelma siitä, mitä jäsen liitolta saa 15 euron jäsenmaksulla. Laskelman perusteella yhden jäsenen saaman palvelun tai tuotteen hinnaksi tulee liki 17 euroa. Liiton tilinpäätökset ovat olleet alijäämäisiä vuodesta 2020 alkaen, ja vuodelle 2023 arvioitu ja hyväksytty alijäämä on merkittävä, -130 660 euroa. On epätodennäköistä, että jäsenmaksun alentaminen olisi lähitulevaisuudessa mahdollista.

Hallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja esittää, että liittokokous hylkää aloitteen.

Uudenmaan kansallinen senioripiiri ry

Uudenmaan piirin aloite

Ikä on kokemusta, ikä on tietoa

Seniorikansalaisten määrä lisääntyy Suomessa voimakkaasti, 65 vuotta täyttäneitä on n.1,2 miljoonaa ja kymmenen vuoden kuluttua ennusteiden mukaan jo n.1,5 miljoonaa. Seniorikansalaisilla on vahva tieto ja kokemus työuraltaan yhteiskunnan eri osa-alueilla. Henkilön siirtyessä eläkkeelle hän muuttuu yhdessä yössä osajasta eläkeläiseksi. Ikäihmisten työpanos vapaaehtoistyössä on merkittävä eri järjestöissä ja lapsenlapsien huolenpitäjänä. Mutta saako ikäihminen osallistua häntä koskeviin asioihin niin kuin vanhuspalvelulaeissa ja suosituksissa edellytetään. Ei vielä saa?

Eläkkeen ja palkan verotus harmonisoitava

Eläkeläiset maksavat valtion tuloveroista 22 prosenttia eli n. 7,2 miljardia euroa (v.2020). Eläketuloa verotetaan ankarammin kuin vastaavaa palkkatuloa. Monet tekevät ja useat haluaisivat tehdä töitä esimerkiksi osa-aikaisesti vielä jäätyään eläkkeelle mutta eläkkeestä maksettavan korkean veron lisäksi lisätulojen marginaalivero on suurempi kuin palkansaajilla, jopa 60% korkeimmissa tuloluokissa.

Jonottamatta vastaanotolle

Me ikäihmiset olemme huolissamme terveydenhuollon tilasta. Hyvinvointialueet eivät ole ainakaan vielä pystyneet tarjoamaan lupausiensa mukaista joustavampaa palvelua kuin aikaisempi järjestelmä. Uusi organisaatio on entistä byrokraattisempi ja palvelujen saatavuus takkuaa. Sairaanhoidajista ja lääkäreistä on suuri pula, mikä ruuhkauttaa hoitoon pääsyä. Ikäihmisille terveydenhuolto on tärkeä ja sairauksien ennaltaehkäisy on yhteiskunnalle taloudellisesti kannattavaa. Hoitokustannuksia voidaan säästää ajoissa tapahtuvalla ennakoivalla hoidolla, seurannalla ja kuntoutuksella. Hoitopaikat tulisi olla lähellä kotia. Kauas kotipaikkakunnaltaan hoitopaikkaan viety vanhus voi henkisesti pahoin jos sosiaalinen kanssakäyminen läheisten kanssa vaikeutuu.

Omaishoitoa on kehitettävä

Omaishoitajat tekevät tärkeää työtä, mikä on yhteiskunnalle paljon edullisempaa kuin vastaava julkinen hoiva. On tärkeää huolehtia omaishoitajan jaksamisesta ja talouden kestävyyydestä. Tehostettavia asioita ovat omaishoitajan taloudellinen tuki, vapaa-aika sekä yhteistyö kotihoidon kanssa.

Liittohallituksen aloitevastaus

Liittokokousaloitteessa mainitut asiat – ikääntyneiden arvostus yhteiskunnassa, verotus ja eläkeläisten työssäkäynti, terveydenhuollon saatavuus sekä omaishoitajien asema - sisältyvät jo nykyisellään senioriliiton eduskuntavaalitavoitteisiin kaudelle 2023–2027 ja hyvinvointialuevaalitavoitteisiin kaudelle 2022–2025.

Eduskuntavaalitavoitteiden ensimmäisessä kohdassa vaaditaan ikäystävällisen ja ikääntyneiden oikeuksia kunnioittavaa yhteiskuntaa. Vaalitavoitteessa muistutetaan ikääntyneiden olevan mahdollisuus Suomelle. Liittokokousaloitteen neljäs kohta, omaishoidon kehittäminen, on käsitelty edellä mainitussa vaalitavoitteessa. Siinä esitetään, että työssäkäyvien omaishoitajien työnteon on joustettava iäkkään omaisen tarpeiden mukaan. Lisäksi iäkkäille omaishoitajille on tarjottava enemmän vapaahetkiä oman toimintakyvyn ylläpitoon ja palautumiseen sekä mahdollisuus saada myös hoitajan tai avustajan apua kotona.

Liittokokousaloitteen toinen kohta käsittelee verotusta. Eduskuntavaalitavoitteessa kuusi vaaditaan kannustavaa eläkejärjestelmää ja oikeudenmukaista verotusta kaikille. Verotuksen lähtökohtana on oltava tasa-arvo työssäkäyvien ja eläkeläisten välillä. Samassa vaalitavoitteessa on myös mainittu, että tarvitaan uusia kannustimia ikääntyneille työssäkäyville.

Liittokokousaloitteen kolmas kohta käsittelee hoitoon pääsyä jonottamatta. Senioriliitto on eduskuntavaalitavoitteissaan esittänyt useita keinoja, joilla voidaan nopeuttaa hoitoon pääsyä. Terveydenhuollon organisaation toimintatapoja on muutettava tehokkaamiksi esimerkiksi purkamalla hoidolta aikaa vievää byrokratiaa. Sosiaali- ja terveyssektorin johtaminen on perustuttava tutkittuun tietoon. Näiden toimenpiteiden rinnalla tarvitaan uusi työperäinen maahanmuutto-ohjelma. Aluevaalitavoitteissa senioriliitto vaatii palveluiden saatavuuden ja laadun turvaamista sekä henkilöstövoimavarojen turvaamista.

Senioriliitto on myös yhdessä Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n kanssa toiminut ja tulee edelleen toimimaan sen puolesta, että aloitteessa mainittuihin asioihin saadaan parannusta.

Senioriliiton edunvalvontatyötä on kehitetty ja kehitetään. Tästä esimerkkinä on sidosryhmätyöskentelyyn perustuva hyvinvointialuevastaavien vapaaehtoistehävä ja verkoston perustaminen. Liittohallitus muistuttaa, että ikäihmisten oikeuksia edistetään useiden eri yhteistyökumppaneiden kanssa ja usealla tasolla: valtiollisella tasolla, hyvinvointialueilla ja kunnissa.

Hallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja esittää, että liittokokous toteaa aloitteessa mainittujen tavoitteiden jo nykyisellään sisältyvän liiton edunvalvonnallisiin tavoitteisiin.

Varsinais-Suomen kansallinen senioripiiri ry

Senioriliiton saamat yleisavustukset / omaisuuden yhtiöittäminen

Senioriliitolla on saadun tiedon mukaan kohtuullisen merkittävä sijoitusomaisuus, joka käsittää osakehuoneistoja, mm. tilat, joissa liiton toimisto toimii sekä muuta sijoitusvarallisuutta.

Yleinen käsitys on, että sijoitusomaisuuden tai muun varallisuuden määrällä on vaikutusta yleishyödylliselle yhdistykselle myönnettävän avustuksen määrään. Näin on esimerkiksi STEAn toiminta-avustusta haettaessa.

Senioriliiton yleisavustus v. 2022 oli 264 000 €. Koska eräät jäsenmäärältään Senioriliittoa pienemmät eläkeläisjärjestöt mm. *Eläkeläiset ry (yleisavustus 570 000 €)* ja *Svenska Pensionärsförbundet (yleisavustus 320 000 €)* saavat toimintaansa yleisavustusta selvästi enemmän kuin Senioriliitto, olisi hyvä selvittää toteutuuko eläkejärjestöjen yleisavustuksia myönnettäessä yhdenvertaisuus-periaate ja ovatko jakokriteerit yhtäläiset kaikille? Vai johtuuko tämä poikkeama mahdollisesti Senioriliiton sijoitusomaisuuden ja muun varallisuuden määrästä vai jostain muusta.

Mikäli osoittautuu ilmeiseksi, että juuri sijoitusomaisuuden ja varallisuuden määrällä on vaikutusta Senioriliitolle myönnettävän avustuksen nykyiseen ja ns. kilpailijoita alempaan tasoon, Senioriliiton tulee ryhtyä toimiin asiain-tilan korjaamiseksi.

Esitämme selvittäväksi:

- olisiko tarkoituksenmukaista yhtiöittää tai säätiöidä Senioriliiton kiinteä / osakehuoneisto-omaisuus? Tällöin Senioriliitto toimisi ilman omistusrasitusta puhtaana yleishyödyllisenä yhteisönä maksaen toimitilastaan normaalia vuokraa yhtiölle tai säätiölle.
- johtaisiko yhtiöittäminen tai säätiöinti siihen, että Senioriliiton yleisavustus saadaan nostettua ns. kilpailijoiden tasolle? Jos, niin tämä vahvistaisi Senioriliiton toimintaedellytyksiä sekä sen myötä hillitsisi jäsenmaksun korotuspainetta.

Liittohallituksen aloitevastaus

Varsinais-Suomen kansallinen senioripiiri ry:n aloite: Senioriliiton saamat yleisavustukset / omaisuuden yhtiöittäminen

Aloitteessa esitetään selvittäväksi mahdollisuudet senioriliiton sijoitusomaisuuden yhtiöittämiseen tai säätiöimiseen, ja toimenpiteiden vaikutukset senioriliiton saamien valtionavustusten suuruuteen.

Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEA määrittelee senioriliiton ns. varakkaaksi järjestöksi, mikä vaikuttaa niin yleisavustuksen tarpeen arviointiin kuin muiden hanketyyppien omarahoitussuuteen. STEAlla on käytössä yleiset varallisuuskriteerit, joiden mukaan järjestöllä katsotaan olevan merkittävää varallisuutta silloin, kun järjestön nettovarallisuus viimeisimmässä tilinpäätöksessä on suurempi kuin järjestön kuuden kuukauden kuluja vastaava summa. Lisäksi omarahoitussuuden vaatiminen varallisuutta omaavilta järjestöiltä perustuu valtioneuvoston asetukseen valtionavustuksista yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (avustusasetus 29.12.2016/1552). Avustusasetuksen 4.1 § mukaisesti avustuksen myöntämisestä on pidettävä tarpeellisenä avustuksen hakijan omat varat, hakijan määräysvallassa olevien tai hakijaan taloudellisesti tai toiminnallisesti kiinteässä yhteydessä olevien yhteisöjen tai säätiöiden käytettävissä olevat varat ja avustettavasta toiminnasta saatavat tuotot huomioon ottaen. Avustusasetuksen 5 § mukaisesti avustus saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyden määrän, jos muuta rahoitusta ei ole saatavilla.

Selvitykseen tulee sisällyttää Kansallisen seniorisäätiön varallisuuden vaikutus senioriliiton varallisuuden määrittelyyn.

Kaudelle 2023 – 2026 valittava hallitus tekee tarvittavat päätökset ja toimenpiteet saadun selvityksen perusteella.

Hallitus esittää, että liittokokous hyväksyy aloitteen.

Yhteystiedot

Infopiste

040 244 7101

Aukioloajat:

6.6. tiistaina klo 9–18

7.6. keskiviikkona klo 9–18

8.6. torstaina klo 9–14

Hyvvee
huolta!

Etelä-Savon kansallinen senioripiiri

Risto Hämäläinen
piirin puheenjohtaja
040 4170 946
ristohamala@gmail.com

Kansallinen senioriliitto

Heli Peuralinna
Jäsenpalvelu- ja koulutussuunnittelija
040 5857 136
heli.peuralinna@senioriliitto.fi

Maarit Kuikka
Toiminnanjohtaja
040 580 2494
maarit.kuikka@senioriliitto.fi

Petri Rytönen
Viestintäpäällikkö
050 541 0852
petri.rytkonen@senioriliitto.fi

Stella Sengül
Talous- ja hallintovastaava
stella.sengul@senioriliitto.fi
050 564 2656

Pia Nyman
Järjestöpäällikkö
044 202 2222
pia.nyman@senioriliitto.fi

Timo Vuori
Edunvalvonnan suunnittelija
050 472 0084
timo.vuori@senioriliitto.fi

Yhteistyökumppanit

Yhteistyössä liittokokousta mahdollistamassa

Matka-agentit

Loistoristeilyt

Lakihelppi

Tanhuvaaran Urheilupuisto & Sport Resort

Kruunupuisto

Savonlinnan Oopperajuhlat

Oma Säästöpankki

Suur-Savon Osuuspankki

Linja-autoliike S.Kosonen

Savonlinnan Seudun Matkailu

Savonlinnan kaupunki

Spa Hotel Casino

Nature Hotel & Spa Resort Järvisydän

Original Sokos Hotel Seurahuone

Vip Cruises

Muotitalo Puki

Scancap

Nahkatavara

Matin Monttu

Specsavers

Savonlinna K-Citymarket

Päivärannan Ruusu

Savonmaa, aluelehti

Tavataan Senioriliiton liittokokouksessa 7.6.!

Senioriliiton jäsenenä saat 20 % alennuksen
kaikista Lakihelpin lakipalveluista osoitteessa
lakihelppi.com

Virsi ja Maamme-laulu

Soi kunniaksi luoja

1.
Soi kunniaksi Luoja
nyt, virsi kiitoksen,
tuon kaiken hyvän tuojan
ja suojan ainaisen!
Hän, Isä, rakkahasti
ain vaalii luotujaan,
ja kaiken taitavasti
hän ohjaa tuolta taivaastaan.
2.
Hän säät ja ilmat säätää
ja aallot tainnuttaa
ja hyisen hallan häätää
ja viljan vartuttaa.
Hän onneen meidät ohjaa,
myös aikaan vaikeaan.
Sen rakkauden pohjaa
ken pystyy koskaan tutkimaan?
3.
Siis kiitos, Herra taivaan,
kun lahjas meille toit
ja päivän työhön, vaivaan
taas puhtaan leivän soit.
Suo, että ilomielin
myös jaamme leipämme
ja sydämin ja kielin
sua lakkaamatta kiitämme.

Maamme-laulu

1.
Oi maamme, Suomi, synnyinmaa,
soi, sana kultainen!
Ei laaksoa, ei kukkulaa,
ei vettä rantaa rakkaampaa,
kuin kotimaa tää pohjoinen,
maa kallis isien!
2.
Sun kukoistukses kuorestaan
kerrankin puhkeaa,
viel lempemme saa nousemaan
sun toivos, riemus loistossaan,
ja kerran, laulus synnyinmaa
korkeemman kaiun saa.

Senioriliiton ja Patina -lehden matkat 2023

Musiikin ja oopperan ystäville 10.-13.8.2023
Itävalta ja Carmen-ooppera -matka

Patinan lukijamatka:
Hyvän olon matka Viron Pyhäjärvelle 29.8.-4.9.2023

Kansallisen senioriliiton
kiertomatka Islantiin 6.9.2023-10.9.2023!

Senioreiden jokiristeily 13.9.-20.9.2023
Main- ja Reinjoelle Frankfurtista Amsterdamiin

Patinan lukijamatka:
Kauneinta Kroatiaa 30.09.-4.10.2023

**Lue lisää matkoistamme:
www.senioriliitto.fi/matkat**

OHOI seniorit!

Risteilemme jälleen 5.2.-7.2.2024 Gabriellalla
Helsingistä Tukholmaan! Luvassa
mielenkiintoisia puhujia, ajankohtaista
asiaa, upeaa viihdettä ja hyvää tunnelmaa!

Ryhmämyynti yhdistykselle alkoi 29.5. ja
henkilömyynti alkaa 1.9. Matkapaikien
kautta! Ohjelma julkaistaan heinäkuun
Patina -lehdessä ja netissä!

Yhteistyössä:

Kansallinen senioriliitto ry

VIKING LINE
MATKAPOJAT